

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 21.

Entere Second Class Matter January 16, 1930, at Post
Office Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

KETVIRTADIENIS, GEGUZĖS-MAY 25, 1944

VOL.-METAI XXVIII

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SIS TAS

Lenkas kunigas Stanislaus Orlemanski parvežė neva svarbią žinią iš Maskvos, būk Stalinas yra "palankus" Katalikų Bažnyčiai ir nori su ja gerų santykių. Iki šiol Stalinas ir jo bolševikai savo "palankumą" yra parodę uždarymu ir išniekinimu bažnyčių, išžudymu kunigų, arba negirdėtai jų kankinimais koncentracijos lageriuose ir kalėjimuose. Mums yra gerai žinoma, kiek bolševikai yra padarę Katalikų Bažnyčiai žalos Lietuvoje tik per vienus jų okupacijos metus, neskaitant kitų baisių nuostolių padarytų visam kraštui. Tad kokia šlykščia ironija skamba tie Stalino pareiškimai apie palankumą Katalikų Bažnyčiai ir katalikams. Tik bolševikai taip gali elgtis.

New Yorke, Philadelphijoje, Pittsburghe, Chicagoje, Cleavelande ir Binghamtone jau įvyko rajoninės lietuvių konferencijos. Jos pasižymėjo atstovų gausumu, rimtomis rezoliucijomis ir nutarimais. Dar panašios konferencijos šaukiamos Waterburyje—gegužės 28, Wyoming Klonyje—birželio 4-tą ir kitur. Svarbiausias šių konferencijų tikslas dar daugiau įjungti lietuvius remti Amerikos karo pastangas, vieningai remti lietuvių tautos kovą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimui. Šiems tikslams atsiekti mes neturime gailėtis savo laiko, savo centų ir savo energijos. Tas būtų nelietuviškas, kuris neišgirstų savo senosios tėvynės balso, savo žudomų ir kankinamų brolių balso juos gelbėti ir iškovoti jiems saugesnę ir ramesnę ateitį. Jei dabar neveiksime ir nekovosime—gali būti viskas prarasta ir mūsų senoji tėvynė gali patekti ir okupantų rankas, o mūsų broliai ir seserys į sunkią ir šlykščią vergiją.

Daugelis lenkų apsidžiaugė, kad Stalinas jiems pažada "atiduoti" Vilniaus sritį ir Lvovą. Kiti žiūri šaltai, nes jie mano, kad tokios duvanos lenkų tautai gali labai brangiai atsieiti. Mat, Stalinas turi ir savo reikalavimus. Kaip kitados perversdamas Vilnių Lietuvai išsiderėjo teisę turėti Lietuvoje raudonosios armijos garnizonus su tikslu vėliau okupuoti ir susovietinti visą Lietuvą, taip dabar lenkiškų Kvislingų pagalba rengiasi apgauti lenkus. Kaip lenkai užgrobdami iš čekų Tešeno apskritį nesustiprino savo valstybės, tik parodė agresingumą, taip savindamiesi Lietuvos sostinę Vilnių ir jo sritį, ukrainietiška Lvovą jie parodo tuos pačius imperialistinius apetitus, kaip ir naziai ir bolševikai, tuo moraliai kenkdami savo reikalams. Tik teisingumu ir kitų tautų, nežūrint ar jos didelės ar mažos, teisių pagerbimu, bus sukurta pastovi taika, pašalintos basijos žudynės, dvasinių ir materialinių gėrybių naikinimas.

Amerikos Lietuvių Taryba padarė svarbų žingsnį—

ALIJANTAI TRIUŠKINA HITLERIO LINIJAS ITALIJOJE

BURMOS FRONTE ALIJANTAI VISIŠKAI SUNAIKINO JAPONŲ JĖGAS

CENTRINĖJE KINIJOJE JAPONŲ OFENSYVA SULAIKYTA—NACIAI SUSAUDE 47 ALIJANTŲ LAKŪNUS NELAISVIUS

Gegužės 19-tą Anglijos užsienio reikalų ministeris Eden pranešė Atstovų Rūmuose, kad naciai sušaudė 47 anglų ir kitų alijantų lakūnus mėginusius pabėgti iš nelaisvių stovyklos esančios netoli Dresden'o.

Gegužės 19-tą alijantų štabas Neapolyje paskelbė, kad amerikiečių ir prancūzų jėgos Santa Oliva rajone prasilaužė pro Hitlerio liniją, apsupo virš šimto miestelių ir kaimų. Daug nacių pateko nelaisvėn, kiti palikę daug karo reikmenų netvarkoje pasitraukė į naujas pozicijas.

Gegužės 20-tą Maskva paskelbė, kad Vitebsko fronte, Gudijoje, po dviejų valandų atkaklių kautynių, pavyko išstumti nacių iš svarbių pozicijų.

U. S. karo departamento pranešimu, pirmąjį šių metų bertainį, šios šalies nuostoliai ir mėnesį siekia 50,000 kareivių. Į šį skaičių įeina užmūsti, patekę nelaisvėn, dingę ir atleisti iš tarnybos.

Burmose fronte japonų ofensyva pasibaigė visiškai jų sunaikinimu. Centrinėje Kinijoje irgi visi japonų puolimai atmušti su dideliais jiems nuostoliais. Wak-dės salos apvalytos nuo pastutinių japonų gynėjų. Alijantų atakos prieš Soeraba-

ja, Javoje, parodo, kad japonams ir čia darosi karšta. Amerikiečių lėktuvai atakuoja japonų bazes Kurile ir kitose šiaurės Pacifiko salose.

Gegužės 21-mą amerikiečiai užėmė svarbų strateginį miestą Fondi, kuris randasi prie Hitlerio linijos ir prie kelio vedančio į Romą. Tą pačią dieną 3000 alijantų lėktuvų atakavo nacių bazes Vokietijoje ir jos okupuotose kraštuose. 57 amerikiečių ir anglų lėktuvų iš tų atakų nesugrįžo.

Gegužės 20-tą Jugoslavijos karalius Petras paskelbė perorganizuojas vyriausybę. Pagarsėjęs četnikų vadas, vedęs nuolatinės kovos su okupantais vokiečiais ir jų talkininkais, gen. Draža Mihailovičius atleistas iš karo ministerio vietos. Tą vietą greičiausia užpildys partizanų vadas Tito, arba jo paskirtas atstovas.

ATRADO TURTINGOS STUDENTĖS LAVONĄ

Yonkers, N. Y.—Gegužės 17-tą Hudson upėje atrado prigrūsčius Columbia universiteto studentės Miss Valsa Matthai kūną. Ji dingio šių metų kovo 20-tą. Jos tėvas yra Tata Chemical Company, Bombay, India, vedėjas.

NAUJAS LIETUVIS KUNIGAS, DOMININKONAS ANTANAS JURGELAITIS

Birželio 7 d. Washington, D. C., Dominikonų studijų namų koplyčioje bus įšventinti i kunigus aštuoni nauji dominikonų auklėtiniai, jų tarpe ir lietuvis Antanas Jurgelaitis, kurs bus ar tik ne pirmas dominikonas lietuvis kunigas iš Naujosios Anglijos lietuvių kolonijos.

Primicijantas yra gimęs South Bostone, Mass., 1917 m. birželio 9 d. Kolegijos mokslus ėjo Providence, naujokyną atliko Springfielde, Ky., kitus šešerius savo teologijos ir filosofijos metus yra studijavęs Chicagoje, Somerset, O. ir Washingtone.

Pirmąsias savo iškilmingas Mišias laikys So. Boston'e lietuvių parapijoje birželio 11 d. I jo primicijas, numatoma, suvažiuos

JAPONAI NUŽUDE 60 KATALIKŲ MISIJONIERIŲ

Sydney, Australia.—Gegužės 17-tą čia gauta žinia, kad japonai okupavę holandų salą Holandiją, naujoje Gvinėjoje, išžudė 60 katalikų misijonierių. Tarp nužudytų randasi Alexishafen vylskupas dr. Francis Wolf.

54-JO SEIMO PRIĖMIMO KOMITETO PRANEŠIMAS

SEIMO SESIJOS BUS LAIKOMOS HOTEL CASEY; BANKIETAS BUS ANTRADIENĮ, LIEPOS 25-TĄ

Sekmadienį, gegužės 21-mą, laikinasis 54-jo seimo priėmimo komitetas laikė susirinkimą.

Perorganizuota komiteto valdyba yra tokio sąstato: garbės pirmininkai monsignoras J. V. Miliauskas ir kun. J. F. Baltusevičius; pirmininkas Jurgis Šlakis, vice pirm.—Petras Talkevičius, raštininkas—Juozas Vaičaitis, izdininkas—V. Balinskas.

Programos komisija: V. Balinskas, S. Galinis, Pr. Jurevičius, J. G. Joneika, P. V. Zdanavičius, J. Masonis, V. Leliokas, J. Batvinskas, P. Karašauskas ir M. Zujus.

Seimo sesijos bus laikomos Hotel Casey Private Dining Room. Bankietas taigpi bus tam pačiam viešbuty antradienio vakare, liepos 25-d.

Kas norėtų informacijų kas link apsisistojimo ir kitais reikalais, kreipkitės į komiteto raštininką: J. Vaičaitis, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.

Viešbučio kambarių kainos: pavieniui \$2.50; dviem—\$4.00; pavieniui su maudykle ir kitais patogumais—\$3.00, \$3.50; dviem—\$5.00 ir aukščiau.

KONFERENCIJOJE CHICAGOJE DALYVAVO 457 DELEGATAI IŠ 170 ORGANIZACIJŲ

CHICAGO, Ill., gegužės 21.—Lietuvių Auditorijoje Bridgeporte susirinko Lietuvių Konferencija, iš viso 457 delegatų iš 170 lietuvių organizacijų iš Illinois, Wisconsin, Indiana ir Michigan valstybių. Be delegatų dalyvavo ir keli šimtai svečių.

Konferencijos vardu pasiūsta užsienio reikalų sekretoriui Hull lietuvių padėka už mažųjų tautų, jų tarpe ir Lietuvos, teisių gynimą, ir nepasidavimą Lietuvos priešų spaudimui pripažinti Lietuvos okupaciją.

Konferencijos dalyviai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria delegatai pasižadėjo lietuvių tarpe parduoti bent \$2,500,000 vertės Karo Bonų penktam bonų pardavimo vajuje.

Sekanti rezoliucija reikalavo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pagal Atlanto Charterio principų, ir pareiškė lietuvių pasipiktinimą svetimų valstybių ir jų vietinių agentų klaidinančia propaganda, kurios tikslas esąs įrodyti, jog lietuviai nebenori Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Rezoliucija pabrėžia, lietuvių tautos troškimą būti laisva

trą ir ragina visuomenę teikti jam finansinę paramą, projektuojama permanentinį ALT skyrių su savo valdyba Chicagoje.

J. P. Verkala praneša, kad lietuvių šiais metais išpirkto Karo Bonų už \$2,800,000, t. y. be ketvirtos bonų vajuos, kurio metu jie išpirkto \$2,710,000 vertės bonų.

Dr. A. Račkus padarė pareiškimą apie savo pergyventus Lietuvos patyrimus rusų okupacijos metu, ir paaiškino kaip rusai pradėję 1940 m. rinkimus.

Konferencijai pirmininkavo dr. K. Drangelis. Sekretorė buvo E. Mikuziūtė. Įvairiomis temomis kalbas pasakė Lietuvos konsulas P. Daužvardis, kun. dr. A. Deksnis, kun. K. Barauskas, prof. K. Pakštas, dr. P. Grigaitis, I. Šimutis ir M. Vaidyla. Aukų sudėta \$2,859.58.

96 LIETUVIAI DAVĖ KRAUJO

Shenandoah, Pa.—Praeitą savaitę Rūd. Kryžiaus skyrius turėjo kraujo vaju. Vajus pasisekė, 96 lietuviai davė kraujo. Būrys lietuvių moterų, vadovaujant Marijonai Metkauskienai dvi dienas dirbo teikiant kraujo davėjams užkandžių ir kitus patarnavimus. Raudonojo Kryžiaus skyriaus viršininkai lietuvių moterų patarnavimu buvo labai patenkinti.

DVIDEŠIMT PENKI METAI NUO MIRTIES KUNIGO PR. TURAUSKO

Viena iš šviesųjų atgimstančios Lietuvos asmenybių buvo kun. Pr. Turauskas. Jo iš lietuviško kaimo atsineštoji dvasia dar labiau subrendo auklėjama tokio garsaus seminarijos profesoriaus, kaip Maironio. Kun. Pr. Turauskas buvo bendradarbiu "Viltyje". Lietuvos kūrimosi metu buvo klebonu Utenoje. Čia labai rūpinosi liaudies švietimu, energingai prisidedama prie lietuviškų mokyklų steigimo, buvo nuostirus vargumėnės prietelis ir globėjas besiorganizuojančių Lietuvos savanorių. Be kitų, jis padėjo išieiti aukštuosius mokslus gabiam Lietuvos diplomatu, dabar besidarbuojančiam Šveicarijoje, dr. Edv. Turauskui. Šis buvo surinkęs nemažai medžiagos, besiruošdamas išleisti biografiją apie savo šviesų dėdę kunigą, bet karas visus planus suardė. Kun. Pr. Turauskas mirė 1919 m. gegužės 24 dieną Utenoje, užsikrėtęs dėmėtąja šiltine (LKFSB).

700 JAUNUOLIŲ KARO TARNYBOJE

Shenandoah, Pa.—Lietuvių karo tarnyboje yra virš 700 jaunuolių. Šv. Jurgio lietuvių bažnyčios prieangyje yra išstatytas garbės sąrašas. Karo frontuose juos 8. Jais yra: Albertas Kasparas, Juozas Baltuškevičius, Edvardas Derringe (Derincius), Juozas Vitkauskas, Stanis Ogrodnukas, Petras Šipulskis, Juozas Karpavičius ir Vincas Kalinsuskas.

Jau seniau vokiečiai Lietuvoje vieną naktį sudaužė visas universitetų ir gimnazijų iškabas.

PRANEŠIMAS LRKSA SEIMO REIKALU

Laikantis Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje konstitucijos atitinkamų paragrafų, šiuomei skelbiu, kad mūsų organizacijos seimas šiemet bus LIEPOS MĖN. 24-26 d., SCRANTON, PA.

LRKSA kuopos prašomos rinkti atstovus į seimą, apsvarstyti sumanymus ir juos tuojau siūsti Statutų Komisijai.

Rengiant sumanymus, ypač tuos, kurie liečia mūsų konstituciją arba renkant atstovus į seimą, prašau laikytis LRKSA konstitucijos atitinkamų paragrafų.

PAAIŠKINIMAS

LRKSA Vykdomoji Taryba savo pirmesniuose susirinkimuose buvo nutarusi šiemet seimo nešaukti. Darant tokį nutarimą, buvo manyta, kad šiuo metu neatsiras specialiai svarbių reikalų, todėl seimą galima bus nukelti iki 1945 metų. Tačiau paskutiniomis dienomis atsirado tokių organizacijos reikalų, kuriuos išspręsti galės tik seimas. Į tai atsižvelgdama Vykdomoji Taryba išnaujo persvarstė seimą liečiančius klausimus ir nutarė seimą šaukti aukščiau nurodytu laiku.

LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA prezidentas

DVIDEŠIMT PENKI METAI NUO MIRTIES DOVOINOS-SILVESTRAVIČIAUS

Slaptosios lietuvių spaudos taryba "Aušros", bendradarbis Mečislovas Dovoina-Silvestravičius buvo gimęs 1849 m. Raseinių apskr. pylinkėje. Mokėsi jį Kaune ir Kedainiuose, bet dėl 1863 m. sukilimo uždarius mokyklą ir vėliau į jas uždraudus priimti mokinius, jo lavinimasis buvo sutrūkdytas. Jisai daug darbo įdėjo rinkdamas lietuvių liaudies kūrybą. Besusirašinėdamas su kitais lietuviško folkloro (liaudies kūrybos) rinkėjais, jisai suėjo į ryšį su Basanavičiumi. Ties susirašinėjimais padėjo ir "Aušrai" atsirasti. Mečislovas Dovoina-Silvestravičius į "Aušrą" rašinėdavo eilėraščius. Jis taigpi buvo nuolatinis bendradarbis Amerikoje leistosios "Vienybės Lietuvių", pasirašydamas slapyvardžiu "Zaltys". Po 1906 m.

persikėles į Vilnių jisai ėmė leisti sulenkėjusiems žmonėms lenkų kalboje, bet lietuviškoje dvasioje, laikraščius: "Litwa" ir "Lud". Jis pirmasis iš visų Lietuvos rašytojų turėjo drąsos prašyti, kad kunigas jį sutuoktų lietuviškai ne lenkiškai. Net ir į savo jungtinių žiedus įdėjo lietuvišką užrašą: "1885 m. 17 liepinio. Mylėk mane. J. M." Mirė 1919 m. gegužės 31 d., tai prieš 25 metus (LKFSB).

Be Skotijos ir Londono lietuvių yra žinomi dar Šiaurinės Anglijos lietuviai: Manchestery gyvena 74 lietuvių šeimos, Liverpoly apie 65 šeimos, Widness—apie 23 šeimos, St. Helens apie 23 šeimos, Middlesborough—apie 34 šeimos, Bradford apie 15 šeimų, Leeds apie 25 šeimos.

LIETUVIS PASTO VIRŠININKU

SHENANDOAH, Pa.—Balandžio 17 d. Shenandoah pašto viršininku paskirtas lietuvis Ben J. Lukas (Lukošiūnas). Jis yra Shenandoah gimęs ir augęs. Paulyginamai jis yra dar jaunas, apie 45 m. amžiaus. Jis per pastaruosius 6 metus ėjo Justice of the Peace pareigas. Pirmojo pasaulinio karo veteranas ir narys mūsų miestelio Amerikos legionieriu. Turi tris brolius: dr. A. J. Lukas—dantistas gyvena Shenandoah; kitas brolis medicinos gydytojas dr. J. A. Lukas gyvena New York'e, o trečias brolis Stanis Lukas gyvena Philadelphia, ir yra Cramp Ship Yards forermanu.

Jau iki 1943 m. liepos 1 d. vokiečiai į Lietuvą buvo atgabėję 4,700 šeimų kolonistų. Vokiečiai buvo suplanavę į Lietuvą atgabenti dar 26,000 kolonistų iš Vokietijos, bet dabar teks net ir seniau atgabentuosius iškraustyti.

Lietuvius Pilietybės Dokumentus Išsiųsčius ir Todėlei Nebalsavusius, ir LTT Kriuvulę Atsiliepiė didesnė Elektorato Pusė.

Iš gautų atsakymų paaiškėjo: I USA ginkluotasis jėgas pašauktųjų neskaitant, taip pat atmetus per tuos 2 metus USA pilietybės tapusius, ar pirmus pilietybės dokumentus išsiųsčius ir todėl nebalsavusius, ir LTT kriuvulę atsiliepiė didesnė elektorato pusė.

Iš jų 22% pasisakė LTT kadenciją linkę pratęsti vieneriems metams, likusieji 78% dvejiems metams.

Lietuvius Piličių Sąjungos elektorato pasisakymą vykdant, per š. m. gegužės 14 Hotel Pennsylvania, New York'e, turėta posėdį LTT pasiskelbė pradėdanti antrą kadenciją.

Lietuvoje mirė buvęs užsienio reikalų ministerijos tarnautojas Br. Blavieščiūnas.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

G A R S A S

Išeina Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jungt. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LRKSA PROBLEMAS

III.

LEŠŲ FONDAS

Tur būt, iš visų fraternalių organizacijų LRKSA nariai Lešų fondui moka mažiausias duokles.

Pavyzdin, senosios A klasės nariai, kurie po šiai dienai sudaro absoliutę daugumą narių, į Lešų Fondą nuo savo apdraudos moka 10 centų mėnesi, arba \$1.20 į metus. Jeigu priklauso ir Pašalpos skyriun, irgi moka 10c į mėnesį (10 centų moka tik nuo pereinio 53-čiojo seimo).

Iš tų \$1.20 arba \$2.40 per metus sumokamų į Lešų Fondą 85 centai eina organo "Garso" reikalams, o likusieji visiems kitiems administraciniais reikalams, kaip viršrinkinčių algoms, aktuario ir legalio patarėjo patarnavimams, apmokėti centro ofiso darbininkų algoms, kelionės išlaidoms, visokioms reikmenims, konstitucijų perspausdinimams, naujų narių vajams, organizatoriams ir propagandinei literatūrai.

Kitados būdavo nemažos pajamos Lešų Fondui iš naujų narių įstojimų. 1940 metų seimas visiškai panaikino įstojimo duoklę ir dar nutarė apmokėti už kandidato egzaminaciją.

Pastovus Susiv. Lešų Fondas buvo įsteigtas 1915 metais Serantų seime. To seimo nutarimu, visi pilnametėiai nariai turėjo mokėti po 10 centų į metus Lešų Fondan. Taigi, duoklių didumas nuo to laiko priklausantiems į Apdraudos skyrių nepasikeitė, o organizacijos padėtis ir gyvenimo sąlygos pasikeitė labai daug. Organizacijos turtais tuosyk siektė tik \$60,000.00, visa sistema, turint tik vieną apdraudos klasę ir pašalpos skyrių buvo nekomplikuota. Šiandien gi turint net kelias pilnamečių ir kelias jaunamečių apdraudos klases, apdraudos departamentams vis griežčiau reikalaujant įvesti naujas reformas ir pagerinimus, organizacijos vedimas pasidarė komplikuotas ir daug brangesnis. Algos ir atlyginimai už įvairius patarnavimus nuo Lešų Fondo įsteigimo laikų žymiai pasikeitė, nes prie to privedė paties gyvenimo sąlygos ir reikalavimai.

Nenuostabu, kad Lešų Fondo padėtis niekuomet nebuvo tvirta, o ką bekalbėti apie dabartinę jo padėtį, kada organizacijos reikalai tiek išsiškojo ir gyvenimo sąlygos tiek pasikeitė. Deje, paskutiniiais keliais metais pragyvenimo standartas žymiai pakilo, visose darbo srityse pakelti uždabariai (algos), tik Susivienymo vairuotojų algos nepajudėjo iš vietos.

Plačiau išvystyti naujų narių vajaus kampaniją irgi sunku neturint lešų nusamdyti pastovius organizatorius. Šiandien žmonės jau nesirąšo urmu į organizacijas. Reikia kandidatų ieškoti namuose. Be atlyginimo niekas nenori aukoti savo laiko, savo energijos.

Tadgi, 54-tame seime teks rimtai pasvarstyti ir Lešų Fondo reikalus. Valstijų apdraudos komisijonieriai reikalauja, kad kiekvienas fondas išsivertų iš savo pajamų. Jie taipgi pažymi, kad mūsų Lešų Fondas turi būti sustiprintas.

LAIVYNAS PRALEIDŽIA SEPTYNIS MILIJONUS V-PAŠTO LAIŠKŲ PER MĖNESĮ

Laivyno V-pašto sistema, jau dviejų metų senumo, dabar tiek išsiplėtė, kad per mėnesį praleidžia po 7,000,000 laišku. Tai sudaro 560 procentų padidėjimą per paskutinius devynis mėnesius.

Nuo bendro laivyno ir kariuomenės V-pašto įvedimo 1942 metų birželio 15 d., viso buvo užjūrin pristatyta 453,000,000 V-pašto laišku. Naudojimas šio mikrofilmų metodo ar korespondencijos sutaupė gyvybinės plukdymo talpos maždaug 9,000,000 svarų.

Laivyno V-pašto stotys yra kilnojamos ir vyksta kartu su žygiuojančiais pulkais į strategines vietas.

Per paskutinius metus laivy-

nas įsteigė keturiasdešimt tokių postų aplink visą pasaulį ir dar 25 tokie postai laukia paskyrimo.

Aukštas saugumo faktorius V-paštui yra todėl, kad originalūs V-pašto laiški yra laikomi išsiuntimo uoste iki filma pasiekia paskirtį. Jeigu gabenas V-pašto lėktuvais, ar tai dėl nelaimės ar prieš pašautas, žūva, tuojau pranešama apie dingusias filmas ir laiški yra iš naujo perfotografuojami ir siunčiami sekančiu lėktuvu.

V-paštas turi aiškią pirmenybę prieš bet kurį kitą privatinį paštą, ir tiek laivynas tiek kariuomenė pirmiausia juos persiunčia. OWI

Apžvalga

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO REIKŠMĖ

Paskutiniu laiku Amerikos lietuviai rodo didelio susidomėjimo Lietuvos Steigiamuoju Seimu ir jo reikšmė. Gausingose rajoninėse lietuvių konferencijose vienu iš svarbiausių dienotvarkių punktų yra paminėjimas L. Steigiamąjo Seimo 24-rių metų sukakties. Lietuvių laikraščiai šiais metais irgi gyviau prisiminė apie tą seimą. Štai dienraštis "Draugas" gegužės 15 d. laidoje tarp kitko rašo:

"Lietuviai bolševikai, taip jau ir Maskva pasaulį nori įtikinti, kad "tikras" Lietuvos žmonių apsisprendimas buvo 1940 metais, kuomet Sovietų Rusijos armija įsivėrė į Lietuvą, sugriovė nepriklausomos valstybės aparatą, uždarė politines, kultūrinės ir ekonomines organizacijas, likvidavo patriotinę lietuvių spaudą ir po to pravedė "rinkimus" ir "seimą", kuris "nubalsavo" prijungti Lietuvą prie Sovietų Rusijos. Ta savo apgavystę, tuo būriuru smurtu bolševikai siekė ampuolinti pasaulio akis. Bet demokratiškas pasaulis suprato jų smurtu tikslą ir iki šiai dienai tebesmerkia tą jų žygį.

"Kokie gali būti rinkimai ir koks tai gali būti apsisprendimas tokiomis sąlygomis, į kokias buvo įstumta Lietuva 1940 metų vasarą. Kraštas buvo raudonosios armijos žnyplėmis sužnybtas, visokios organizacijos panaikintos, kandidatus į "seimą" parinko pati Maskva, kandidatų sąrašas buvo tik vienas. Tad, nei vienas padorus žmogus nevadins Maskvos pravestų "rinkimų" Lietuvoje rinkimais, nes tai tiesiog aklaplėšiška apgavystė.

"Nepaisant to, bolševikai vis tik tuo savo smurtišku aktu operuoja ir toliau nori žmones apgandinti. "To akvizitudo mes turime pasauliui parodyti, kad tikrasis, visiškas, pilnas ir teisingas Lietuvos žmonių apsisprendimas jų valios pareikšimas įvyko renkant atstovus į Steigiamąjį Seimą 1920 m. pavasarį.

"Tie rinkimai buvo demokratiški, slapti. Kiekviena politinė grupė ir mažumos turėjo teisę statyti savo kandidatus. Ir juos statė. Balsuotojai turėjo progą ir pilniausia laisvę balsuoti už ta kandidatų sąrašą, kuris labiau atitiko jų nusistatymą. Tai buvo rinkimai

pilna to žodžio prasme. Tokiu būdu išrinkta atstovybė turėjo pilniausia teisę kalbėti tautos vardu. Ir ji kalbėjo. "Susirinkęs Steigiamasis Seimas į savo pirmutinį posėdį 1920 m. gegužės mėn. 15 d. Kaune išreiškė tautos valią deklaruodamas, kad Lietuva yra laisva, nepriklausoma ir demokratinė respublika.

"Steigiamasis Seimas (kuriam pirmininkavo prez. Aleksandras Stulginskis, dabar tremtinis Sibire) posėdžiavo virš poros metų. Jis milžiniškus darbus atliko, patiesdamas valstybei juridinį, ekonominį, socialinį ir finansinį pagrindą. Jis davė Lietuvos respublikai konstituciją, išgaunąją kraštui žemės reformą ir kitus reikalingus sluokniai, pradedant nuo dvasiškių ir baigiant kairiaisiais lenkų elementais, smarkiai pasipiktino gramozdiška ir nachališka Sovietų politika. Pasipykę visa eilė griežtų protestų, nuaidėjusių mitinguose, spaudoje ir Kongrese. Bet Orlemansko avantūras gali kitu galu Lenkijai pasitarnauti: ji smarkiau nustatys lenkų tautą prieš sovietų užmačius. Žodžiu, anot Monsignore Ready, kalbant baseball terminologija, Sovietų politikos rezultatas yra šitoks: no hits, no runs, one error."

"Maskva vis dar nesiliauja ambryti, kad lietuvių tauta "laisva valia" nubalsavusi įsijungti į Sovietų Sąjungą. "Maskvos melų malūnas gali sukurti kaip pasiušęs, bet faktas yra faktas, kad jokia sąmoninga tauta nesutiko ir nesutiks savo valia išsižadėti laisvės.

"Dar nebuvo atsitikimo, kad sveiko proto žmogus būtų norėjęs kišti savo galvą į kartuvų kilpą. "Lietuviai—išmintingi žmonės."

"Pirmą kartą Vilnius buvo Lietuvai išplėstas 1920 m. spalio 9 d. Paskui, 1939 m. kovo mėnesį Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdą.

"Dabartinio karo pradžioje Rusija gražino Lietuvai Vilnių — ir labai gvyrsi šituo savo "širdies kilnumu mažai tautai". Bet Klaipėdą Stalinas paliko Vokietijos rankose.

"Vokietijai Stalinas pervežė ir "Suvalkų trikampį" (Suvalkus, Augustavą, Seinus), kurį Hitleris įjungė į Rytprūsius.

"Dabar prie naujų dabalybų rengiasi rusai ir lenkai. Dar Lietuvai nespėjus atgauti savo nepriklausomybės ir neturint balso tarptautinėje politikoje, jos teritorija gali būti sukarpyta "brolių lenkų" ir "brolių rusų" žirklėmis.

"Tai būtų nedaug gero žadanti įžanga į būsimąją taiką."

"Akyvaizdoje kun, Orlemansko atvežto Stalino duotojo žodžio gerbti religijos laisvę ir net kovoti su religijos persekiotojais, KAP primena religijos padėtį pačioje Rusijoje: prieš bolševikų revoliuciją Rusijoje buvo 200 ortodoksų vyskupų, o dabar tik 16 beliko. Prieš revoliuciją Rusijoje buvo 43,000 ortodoksų bažnyčių, o dabar tik 200 gali būti naudojama religiniams tikslams. Katalikai Rusijoje turėjo 17 vyskupų, o dabar—nei vieno. Katalikai turėjo keletą tūkstančių kunigų, dabar jų tik 5 beliko. Daugiau, kaip 500 kunigų buvo ištremta į Rusiją iš Rytų Lenkijos ir tik apie 16 iš jų galėjo iš Rusijos išvykti. Jei Rusijoje yra tikybės laisvė, kodėl net 42,000 ortodoksų čerkvių tebėra uždaryta?

"Gwiazda Polarna" pavaizduoja skirtingas lietuvių ir lenkų nuomones į kai kuriuos istorijos klausimus, pavyzdžiui, apie Jodgailos laikus.

paragavę komunistinės tvarkos, turto iš Sovietų okupacijos, kaip nuo kokios mirtinos epidemijos. Paskydydus visam pasauliui sovietų žudynės ir šimtą tūkstantines geriausiųjų piliečių deportacijos nieku būdu nesiduoda užglostomos. Faktai a'is bado. Dabar griežtasi paskutinės priemonės. Surasta silpnos galvos dvasiškis, niekad su bolševikų gyvenimu nesusidūręs ir naišikai tikis bolševikų drūtmelagystėms, ir norima jis padaryti jungtimi bei tiltu susitarimo su lenku tauta. Mat, jis įtikinsias ne tik lenkus, bet ir Amerikos visuomenę, kad sovietijai esanti tikybės laisvė. Kokia mizerna politika!

"Tačiau viskas išeina kitaip, negu manyta. Jei dar pirmiau kai kuri lenkų visuomenės dalis buvo besvyruojanti Sovietų pusėn, tai Orlemansko žygis išviskai juos nuo to atgrasino. Ivaivūs visuomenės sluokniai, pradedant nuo dvasiškių ir baigiant kairiaisiais lenkų elementais, smarkiai pasipiktino gramozdiška ir nachališka Sovietų politika. Pasipykę visa eilė griežtų protestų, nuaidėjusių mitinguose, spaudoje ir Kongrese. Bet Orlemansko avantūras gali kitu galu Lenkijai pasitarnauti: ji smarkiau nustatys lenkų tautą prieš sovietų užmačius. Žodžiu, anot Monsignore Ready, kalbant baseball terminologija, Sovietų politikos rezultatas yra šitoks: no hits, no runs, one error."

LIETUVIAI SAVO LAISVĖS NEIŠSIŽADĖS

"Vienybė" rašo:

"Maskva vis dar nesiliauja ambryti, kad lietuvių tauta "laisva valia" nubalsavusi įsijungti į Sovietų Sąjungą.

"Maskvos melų malūnas gali sukurti kaip pasiušęs, bet faktas yra faktas, kad jokia sąmoninga tauta nesutiko ir nesutiks savo valia išsižadėti laisvės.

"Dar nebuvo atsitikimo, kad sveiko proto žmogus būtų norėjęs kišti savo galvą į kartuvų kilpą.

"Lietuviai—išmintingi žmonės."

"BROLIAI" VEL RENGIAS LIETUVĄ IŠDALYTI

Pasklido žinia, kad Stalinas, norėdamas pasigerinti lenkams, ketina atiduoti jiems Vilniaus sritį ir Lvovą. Dėl tokių užmačių "Naujie-

nos" rašo:

"Pirmą kartą Vilnius buvo Lietuvai išplėstas 1920 m. spalio 9 d. Paskui, 1939 m. kovo mėnesį Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdą.

"Dabartinio karo pradžioje Rusija gražino Lietuvai Vilnių — ir labai gvyrsi šituo savo "širdies kilnumu mažai tautai". Bet Klaipėdą Stalinas paliko Vokietijos rankose.

"Vokietijai Stalinas pervežė ir "Suvalkų trikampį" (Suvalkus, Augustavą, Seinus), kurį Hitleris įjungė į Rytprūsius.

"Dabar prie naujų dabalybų rengiasi rusai ir lenkai. Dar Lietuvai nespėjus atgauti savo nepriklausomybės ir neturint balso tarptautinėje politikoje, jos teritorija gali būti sukarpyta "brolių lenkų" ir "brolių rusų" žirklėmis.

"Tai būtų nedaug gero žadanti įžanga į būsimąją taiką."

APIE RELIGIJĄ SOV. RUSIJOJE

"Akyvaizdoje kun, Orlemansko atvežto Stalino duotojo žodžio gerbti religijos laisvę ir net kovoti su religijos persekiotojais, KAP primena religijos padėtį pačioje Rusijoje: prieš bolševikų revoliuciją Rusijoje buvo 200 ortodoksų vyskupų, o dabar tik 16 beliko. Prieš revoliuciją Rusijoje buvo 43,000 ortodoksų bažnyčių, o dabar tik 200 gali būti naudojama religiniams tikslams. Katalikai Rusijoje turėjo 17 vyskupų, o dabar—nei vieno. Katalikai turėjo keletą tūkstančių kunigų, dabar jų tik 5 beliko. Daugiau, kaip 500 kunigų buvo ištremta į Rusiją iš Rytų Lenkijos ir tik apie 16 iš jų galėjo iš Rusijos išvykti. Jei Rusijoje yra tikybės laisvė, kodėl net 42,000 ortodoksų čerkvių tebėra uždaryta?

BAISUS NACIŲ SIAUTĖJIMAS ŽIEŽMARIUOSE IR KAIŠEDORYSE

Neseniai mus pasiekė žinia apie nacių siautėjimus Žiežmariuose. Ši parapija yra Kaišedorių vyskupijoje, turi daugiau, kaip 7,000 tikinčiųjų. Pažymėtina, kad Žiežmariuose pirmąją bažnyčią pastatė karalius Zigmantas, dar šešiolikto šimtmečio pradžioje. Parapijos klebonu yra prelatas B. Sužiedelis, gabus žmogus ir dėto vyskupo paskirtas Kaišedorių diecezijos bažnytinio tribunolo pirmininku, o taipgi kapitulės nariu.

Žiežmariuose, kaip ir kasmet, pereinų metų rugsėjo 8-10 dienomis įvyko 40 valandų pamaldos Oras buvo gana blogas, bet susirinko nemažai žmonių pagarbinę išstatytą Švenčiausį. Suvažiavo net ir iš apylinkės parapijų nemažai tikinčiųjų, o taipgi ir kunigų. Žmonės dar besirenkant, pasiekė gandas, kad vokiečiai siautėja Kaišedoryse. Tikrai tenai rugsėjo 10 d. visą miestą išpat ryto apsupė ginkluoti vokiečių kariai ir pradėjo frontui bei priverstinėms darbams gaudyti jaunimą. Iš Kaišedorių priverstinai buvo išvežta 8 mergaitės ir 12 vyrų.

Tą pačią dieną apie 10 val. 30 min. atlikę savo niekšišką darbą Kaišedoryse, vokiečiai atsidingino į Žiežmarius, taipgi daryti žmonių medžioklės. Visų pirma jie apsupo šventoriaus vartus.

KĄ RAŠO KITI APIE LIETUVĄ IR LIETUVIUS

"Ukrainian Weekly" viename straipsnyje, įrodinėdamas, kad rusai ir ukrainiečiai yra dvi skirtingos tautos ir prisimindamas praitę, palankiai atsiliepa apie Lietuvą. Mes jau žinome, kad USA ukrainiečiai kiek anksčiau savo spaudoje prisiminę apie praitę turėtą bendrą lietuvių-gudų-ukrainiečių valstybę, pavadinan tą laikotarpiu aukšniu.

"Przewodnik Katolicki" ilgokame straipsnyje pažymi, kad Prūsijoje, kaip pavyzdžiui, Gumbinės apskrityje, gyventojų dauguma yra lietuviai; net ir kitose Rytinių Prūsų dalyse esą nemažai lietuvių ir, kuriant naują Europos santvarką, į tai turi būti atsižvelgta.

CONNECTICUT VALSTIJOS LIETUVIŲ KONFERENCIJOS REIKALAI

Kaip jau buvo skelbta, Connecticut Valstijos Lietuvių Konferencija įvyks 1944 m. gegužės (May) 28 d., šv. Juozapo parapijos mokyklos auditorijoje, Waterbury, Conn. Konferencijos pradžia 2:30 val. popiet.

Svarbi Pastaba

Nors anksčiau skelbta, kad "delegatus reikia rinkti po du (2) nuo organizacijos... tačiau atsižvelgiant į vieno mėnesio laikotarpį, suprantama, nebuvo galimybės visų kolonijų draugijos atstovus išrinkti. Tad šiūiom Waterburio Lietuvių Tarybos bendrojo komiteto vardu pranešiu, kad į konferenciją vykstantiems draugijų įgaliojimai nėra būtina reikalingi, nes kiekvienas demokratinis pažirų lietuvių atvykęs ir be mandato turės pilną teisę šioje konferencijoje dalyvauti bei pateikti rezoliucijų klausime laisvai diskutuoti ir balsuoti. Prašome atvykti anksčiau, nes registracija prasidės 1:30 val. popiet.

Kalbėtojais bus miesto majoras John Monagan, pulk. Kazys V. Grinius ir redaktorius Juozas B. Laučėta, abu iš New York. Taip pat sesijų laikotarpiais bus parčavinėjama War Savings Bonds ir Lietuvos Nepriklausomybės atgavimui bus priimamos aukos. Brangūs viengėniai! Ameri-

kad iš bažnyčios niekas negalėtų pabėgti be jų kontrolės. Vienas nacių pareikalavo, kad pasakytų žmonėms išeiti iš bažnyčios patikrinimui. Aiškindamas, kad tą jam draudžia daryti bažnyčios kanonas, klebonas prel. Sužiedelis atsiskarė tą padaryti. Tada naciai, nežiūrėdami, kad bažnyčioje buvo išstatytas Švenčiausis, apie 10 karių, su ginklais, kai kurie net ir su kepurėmis, įėjo į bažnyčią ir prievarta išgrūdo žmones, tepalikdami tik vaikus ir senius. Pasigirdo verksmas, moterų ir mergaičių bei vaikų klyksmas, šauksmai. Giedojimas buvo nutrauktas. Vokiečiai iš viso suėmė 5 vyrus ir 21 mergaitę. Visos mergaitės jaunos, daugiausia 16-19 metų, o kai kurios net 14-15 metų. Dauguma iš jų tą dieną buvo išpažinties, priėmė komuniją, net pavalgę negavo. Kai kuriuos tiesiog nuo klaukyklių atplėšė. Miestelyje pasiliejo ašarų upeliai. Visus suimtuosius pakrovė į sunkvežimius ir nugabeno į Kaišedoris, čia paėmė anksčiau tame mieste suimtą jaunimą ir visus nugabeno į Vilnių. Diena buvo lietinga, bet tie nacių pagrobti jaunuoliai neturėjo nei tinkamų drabužių, nei reikiamo maisto. Išvežtųjų gimines pasiliko kankinami baisių spėlionų. Lietuvos vyskupai dėl šitokio elgesio pareiškė protestą. (LKFSB)

Anglų katalikų laikraštis "The Tablet" įsidėjo puikų straipsnį: "The Baltic States". Čia dokumentuoti aprašo sovietų ir vokiečių okupacijas Baltijos valstybėse, pabrėžia SSSR tarptautiniams pasižadėjimus Lietuvos atžvilgiu ir iškelia stiprius įrodymus, už Baltijos valstybių nepriklausomybę.

"Tygodnik Polski" įsidėjo rimkame straipsnyje pažymi, kad Prūsijoje, kaip pavyzdžiui, Gumbinės apskrityje, gyventojų dauguma yra lietuviai; net ir kitose Rytinių Prūsų dalyse esą nemažai lietuvių ir, kuriant naują Europos santvarką, į tai turi būti atsižvelgta.

KONFERENCIJOS REIKALAI

Kaip jau buvo skelbta, Connecticut Valstijos Lietuvių Konferencija įvyks 1944 m. gegužės (May) 28 d., šv. Juozapo parapijos mokyklos auditorijoje, Waterbury, Conn. Konferencijos pradžia 2:30 val. popiet.

Svarbi Pastaba

Nors anksčiau skelbta, kad "delegatus reikia rinkti po du (2) nuo organizacijos... tačiau atsižvelgiant į vieno mėnesio laikotarpį, suprantama, nebuvo galimybės visų kolonijų draugijos atstovus išrinkti. Tad šiūiom Waterburio Lietuvių Tarybos bendrojo komiteto vardu pranešiu, kad į konferenciją vykstantiems draugijų įgaliojimai nėra būtina reikalingi, nes kiekvienas demokratinis pažirų lietuvių atvykęs ir be mandato turės pilną teisę šioje konferencijoje dalyvauti bei pateikti rezoliucijų klausime laisvai diskutuoti ir balsuoti. Prašome atvykti anksčiau, nes registracija prasidės 1:30 val. popiet.

Kalbėtojais bus miesto majoras John Monagan, pulk. Kazys V. Grinius ir redaktorius Juozas B. Laučėta, abu iš New York. Taip pat sesijų laikotarpiais bus parčavinėjama War Savings Bonds ir Lietuvos Nepriklausomybės atgavimui bus priimamos aukos. Brangūs viengėniai! Ameri-

kos skubios pergalės ir Lietuvos laisvės atgavimo dėliai dabar patogus laikas padirbėti! Tadgi šiū nuosirdžiai kviečiu visus Connecticut valstijos lietuvių konferencijoje gausingai dalyvauti.

Aleksandras J. Aleksis, Konferencijos Rengimo Komiteto Pirmininkas

ŽODIS UŽ LIETUVOS LAISVĘ PRIEŠ 150 METŲ

Siemet gegužės 20 d. sueina lygiai 150 metų, kaip Vilniuje, šv. Jono bažnyčioje, prieš pat paskutinį Lietuvos padalinimą kun. Mykolas Karpavičius pasakė garsumą lietuvišką pamokslą, ragindamas ginti krašto laisvę. Tas pamokslas buvo atspausdintas ir išdalintas po visus Lietuvos kariuomenės dalinius. Svarbesnes jo ištraukas paduoda prof. M. Biržiška, knygoje: "Rinktiniai Mūsų Senovės Raštai". Pamokslas baigia žodžiais: "...gelbėkime žinančią mūsų žemę, kovokime drąsiai už kraują mūsų, už namus mūsų, už bažnyčias ir šventybes mūsų valstybės" (LKFSB).

LIETUVIŲ SPAUDOS LAISVĖ

1864-1904-1944 m.

Nežmonišku žiaurumu pasižymėjus iš senovės, Rusų žandariška valdžia ėjo ta kryptimi visuomet: Mažesnes už save, pavergtą tautas, tautes Ji persekiojo, smaugė, troško visus padaryti rusais...

Neužgijus lietuvių žaidoms nuo sunkios baudžiosos Kuri, Dievui gelbstint, tapo panaikinta 1861 met., Mūsų tautiečius pradėjo slėgti dar didesnė bėda. Tai Lietuvos rusinimas ir spaudos uždraudimas 1864 met.

Mat, rusai "laukinės meškos protu" jau manė tikrai, Kad geriausias būdas surusinti lietuvius, padaryt stačiatikius, Tai užginti jiems vartoti savo spaudą lotynų raidėmis, Ir griežtai suvaržyti kunigams bažnyčioje pamokslus.

Reikėjo tat parašytus pamokslus pertikrinti duot' Urednikams, pristavams, ar šiaip jau bemoksliams žandarams; Ir vietoj maldaknygių, knygų savomis—lotynų raidėmis, Jie ėmė spausdinti knygas rusų raidėmis "kirilica" parašytas.

Tačiau toji "nagaika spaudos" neįveikė kietasprandžio, Lietuviško būdo, neatbaidė nuo šv. tikėjimo ir lietuviybės, Bet, priešingai—iš paprasto mielošvarčio, mažamokslio Lietuvis, jie padarė juos dvasios galiūnais ir spaudos milžiniais!

Griežtai užgynus mylimą spaudą prigimtame krašte, Kilnadvasiai lietuviai paslapčiomis bėgo į užsienį: Prūsų Tilžę, Karaliaučių, net į šiaurės Ameriką, Ir čia laisvai spausdinosi lietuviškas knygas, laikraščius.

Tuoju radosi didi, bet slapta armija garbingų KNYGNEŠIŲ Iš pasišventusių kunigų, dorų dvarininkų ir prasiškių kaimiečių. Kurie, nežiūrint bausmių skaudžių, kalėjimų, ištrėmimų Sibiran. Visgi gabenoti iš Prūsų ir platino naktimis savo mylimą spaudą.

Milžiniška rusų tauta niekad per amžius neįstengė nugalėt Mažą nykštuko—energingo lietuvis ir dvasios didvyrio, Nes per visą 1864-1884 met. laikotarpį, jina tesugebėjo Vos 27 knygas išleisti rusų raidėmis, bet lietuvių kalba.

Tokių išleistų knygų niekas nemėgo, neskaitė, nors žiaurioti valdžia Jas brukte brukto, net dalino veltui visiems ir visur... Ir šios knygos mūsų laikais tebestypso viešuose knygynuose, Kaip kruvinas spaudos darbas negarbingos rusų tautos.

Neužilgo randasi tautoje garbingi galiūnai spaudos: Simanas Daukantas, Duonelaitis, vyskupas Motiejus Valančius, Jonas Basanavičius, Jakštas, Prelatas Maironis, Antanas Smetona, Dr. Vincas Kudirkas, kuris parašė net mūsų tautos himną: "Lietuva, tėvynė mūsų".

Visi jie ir daugel kitų, savo raštais, ypač dainomis, kaip Maironis, Kėlė tautos sąmonę, protėvių dvasią, katalikybę ir lietuviybę. Ypač per Prūsijoje leidžiamą laikraščius "Aušrą" ir "Varpą", Pagaliau Vilniuje įsteigta apšvietos "Lietuvių Mokslo Draugija".

Rusų-japonų baisiojo ir kruvino karo pasekoje Pagaliau paskutinis jų caras Nikolajus II, geguž. 7 d., 1904 met., Išleido įsakymą, panaikindamas draudimą lietuviams spausdinti Ir platinti knygas, laikraščius savo kalba, savo raidynu parašytas.

Tat perbėgus mintimis tuos žiaurius spaudos uždraudimo Laikus, vėliau pilną laisvę lietuviškam raštui, Šiandieną mes galime tikrai pasidžiaugt, didingai pagerbti Pirmuosius spaudos pionierius, knygnešius, *minint 40 m. lasvos spaudos.*

Šandieną mes turim savo mylimoje, gražioje, skambioje Kalboje: Šv. Raštą, maldaknygę, Lietuvos istoriją, gramatiką, Įvairiose srityse mokslo knygų žurnalų, laikraščių.— Tai tikras turtas—lobynas tautos jokia jėga nepavergiamas.

Tuo turtu mūsų brangių džiaugiasi net svetimtaučiai, Didžiuojasi mumis, kad silpno nykštuko neįveikė milžinas rusas, Ir su Dievo palaima, su lietuviškos knygos, laikraščio pagalba Išlikome *grynais lietuvišiais* ir tokiais mes pasiliksime per amžius.

Taigi, šiandieną visame pasaulyje tencatsiranda nei vieno Turtingo, ar vargšio lietuvių puošnių, ar vargingų namų Kame, mūsų mylimų protėvių krauju, prakaitu ir ašaromis Nuplauta, *lietuviškoji knyga*, laikraštis—neužimti Brangaus svečio garbingiamis sau vietą visuose namuose!!!

Padangės Aras
Geguž. 7, 1944.
Kitiems laikraščiams—leidžiama persispausdinti.

LETUVIS PALEIDO ISTORINĮ ŠŪVĮ PRIEŠ JAPONUS

Armijos laikraštėlis "Century Sentinel", leidžiamas N. Carolina, įdėjo paveikslą lietuvių seržanto Jono Česūno (Chesunas) ir jo straipsnį, antrašte "Serž. Česūno patranka paleido istorinį šūvį į japonus."

Straipsnely aprašoma, kad to lietuvių valdomoji patranka iššovė pirmąjį USA artilerijos ofensyvos šūvį. Česūnas tada buvo Pietų Pacifike 25 divizijoje, 89 F. A. Bn. Jo žinioje buvo 105mm howitzer patranka iš kurios buvo paleistas tas istorinis ofensyvos šūvis, dvi dieni po Pearl Harbor nelaimės. Buvo apšaudytas japonų submarinas, artėjęs prie Oahu salos. Pripažinta, kad jo šūvis

nuskandino submariną. Vėliau jisai buvo perkeltas į Guadalkanal kautynių laukus. Kadangi buvo labai didelių sunkumų su transportacija, tai per pirmas keturias dienas tame sektoriuje į japonus tešaudė tik ta viena Česūno patranka, kuri buvo įtaisyta tik 100 jardų nuo japonų linijų. Vėliau Česūnas buvo sužeistas, granatos skeveldros užgavo jo šoną ir koją, be to—dar susirgo malarija ir buvo pavėstas į New Habridos ligoninę. Pagijęs vėl stoji į kariuomenę. Dabar jis turi 33 metus amžiaus ir jau net 16 metų išarnavęs armijoje. Jo brolis žuvo Sicilijos fronte (LKFSB).

RELIGIJA BOLŠEVIKŲ IR NACIŲ VALDOMOJE ESTIJOJE

Estija buvo viena iš tų valstybių su kuria Lietuva turėjo labai artimus santykius. Todėl dabar lietuviai taip nuosirdžiai atjaucia estų kančias. Estijoje dabar seimninkauja naciai ir jie čia yra žiaurūs ir neteisingi, kaip ir Lietuvoje. Tikiybines bendruomenes jaučia didelius suvaržymus, religinė spauda ir organizacijos laisvės neturi. Netgi Tartu mieste, kada buvo atidarytas universitetas ir kada buvo leista veikti visiems jo padaliniais, naciai neleido pradėti paskaitų teologijos (tikybos mokslo) fakultete, kurį bolševikai savo okupacijos metu buvo uždarę. Gaila, kad dabar susisiekimas su Estija gana sunkus, nacių okupacijos žiaurumai nėra suregistruoti ir apie juos tik ateiityje pilniau galėsime išgirsti. Tačiau neseniai prof. H. Perltz, buvęs Tartu universiteto vicerektorius, išleido knygėlę: "The Fate of Religion and Church Under Soviet Rule in Estonia 1940-1941". Čia surinkta daug svarbių dokumentų ir duomenų, su kuriais verta susipažinti.

Mokyklos ir Spauda

Bolševikų vyriausybė Estijoje buvo sudaryta 1940 m. birželio 21 d. ir jau šeštą dieną po to buvo paskelbta, kad jie svarsto, ar mokyklose toliau palikti religijos dėstymą. Praėjus šešioms savaitėms mokyklose buvo nutrauktas bet koks religinis auklėjimas. Greit pasipylė vienas po kito prieš religiją nukreipti dekretai: nutrauktas per radiją perdavimas pamaldų, pirmomis liepos dienomis uždrausta vaikų seujimai mokyti biblijos ruošiantis pirmos komunijos, uždrausti ir kitokie religiniai susirinkimai. Išganymo armija ir kitos krikščioniškosios jaunimo draugijos uždarytos, mokyklose uždrausta ryto maldai ir betkokios kitos religinės apeigos. "Naujoji socialistinė mokykla pašalinė religiją, kuri tėra tik atgyvenusi priemonė apgaudinti žmones",—taip Estijoje rašė laikraštis: "Komunistas", 1940 m. rugpjūčio 11 dieną.

Bažnyčios

Bažnytinės ir tikiybines bendruomenės neteko savo nuosavybės, be jokio atlyginimo. Tas plėšimas, kurį bolševikiška Estijos vyriausybė vadino "nacionalizacija", buvo įvykdytas 1940 m. spalio mėnesį. Buvo konfiskuota ne tik namai, žemė, kurią parapiškos žmonės turėjo išlaikymui dvasininko, bet netgi konfiskavo parapijų į bankus įneštus pinigų, bonus, vėžimus (automobilius), netgi kai kuriose vietose—šventorius (kapines). Bažnyčioms ir privatiems dvasininkų (ten daugiausia protestantų) butams buvo paskirtas specialus mokeskis už elektrą, už butų nuomas, už mokyklas (jei jų vaikas mokyklas lankė). Tas mokeskis buvo kelis kartus aukštesnis bažnyčiai tarnaujantiems žmonėms, negu kitiems.

Antireliginė Propaganda

Bolševikiškoje valstybėje mažai vietos privatiškai iniciatyvai (sumanumui, veikimui), viską savo rankose turi valstybė; taigi Estijos bolševikiškoji valstybė ėmėsi ir priešreliginę propagandą organizuoti. Buvo sudaryti specialūs kursai antireliginiams (prieštikiybiniams) propagandistams paruošti. Mokykloms buvo pavadama visą mokymą praveisti priešreliginėje dvasioje, netgi vaikų darželiuose, kur rinkosi 3-7 metų vaikučiai, tuo gi tarpu religinis mokymas buvo užgintas net ir už mokyklos sienų, tai buvo nusikaltimas, baudžiamas sovietų kriminalinio kodekso 122 str. Netgi vaikų krikštijimas liko nusikaltimu prieš 123 sovietų kriminalinio kodekso straipsnį). Religinė literatūra

(knygos) irgi buvo uždraustos. Pradėta propoganda ir spaudimas prieš šventimą religinių švenčių, kaip Kalėdos, netgi pradėta kovoti prieš Kalėdų eglaites, kuriose išžiūrėta tikiybinių antspalvių. Spaudoje pradėta propoganda prieš dvasininkus, jų šmeižimas. 1941 m. vasario 26 d. Estijos sovietų oficialiniame laikrašty Nr. 22 buvo paskelbtas bažnyčioms specialus tarifas už elektrą, kuris buvo net 14 kartų aukštesnis už normalų tarifą.

Estijos Kankiniai

Bolševikų valdytoji Estijos žemė gana gausiai buvo aplaistyta tikinčiųjų krauju. Taip Virumaos dekanas Jaak Varik 1941 m. liepos 9 d. komunistų buvo išvestas iš namų ir vėliau už trejeto mailių miškuose buvo rastas nužudytas šūviu į pakaušį. Tartu šv. P. Marijos parapijos klebonas dekanas Aksel Vooremaa buvo nužudytas kalėjime drauge su 200 kitų kalinių, kurie be jokio jų kaltės tyrinėjimo buvo nugalabuoti 1941 m. liepos 8-9 dienomis. Nužudyta visa eilė Estijos vargoninkų, zakristijonų, bažnytinio komiteto narių—išviso Estijoje bolševikai nužudė 29 asmenis, tarnavusius bažnyčiai. Tą jie spėjo padaryti tik per trumpą vienų metų viešpatavimą.

Ištrėmieji į Rusiją

Estijos evangelikų liuteronų bažnyčios vadovybė atlikusi rūpestingą žinių surinkimą, susekė, kad bolševikai iš Estijos ištrėmė 163 žmones, dirbusius bažnyčiai. Jų tarpe 15 dvasiškių, 4 vargoninkus, 12 zakristijonų ir bažnyčios sargų. Tarp ištrėmtųjų yra ir prof. dr. H. Bern, Rahamagi, buvęs Estijos evangelikų liuteronų bažnyčios valdytojas—vyskupas, taipgi ištrėmtas jų konsistorijos viceprezidentas Kristian Kaarna. Prasidėjus baisioms trėmimo dienoms daugelis slėpėsi kaminuose, boileriuose, vargonuose, ligoninėse, netgi grabuose, nes visi žinojo koks bausis gyvenimas ištrėmime.

Nemažiau, kaip 43 nuosimčių visų parapijų, vienokiu ar kitokiu būdu, nukentėjo nuo ištrėmimo dvasininkų ar kitų veiklių narių. Bolševikai taipgi ėmė mobilizuoti dvasininkus. Žinoma pavarėd septynių sumobilizuotųjų protestantų dvasininkų.

Bažnyčių Niekinimas ir Naikinimas

Greit prasidėjo ir kiti barbariški veiksmai. Taip 1941 m. naktia iš vasario 24 į 25 dieną į Lugunuse bažnyčią įsibrovė "naujos kultūros" nešėjai ir išniekino, sudaužė daugelį viduje esančių dalykų, netgi svarbių istorinių liekanų. Jamosios bažnyčią bolševikai ėmė naudoti saviems tikslams, sudaužydami vargonus ir taip toliau. Tahkurannos bažnyčią 1941 m. liepos 8 dieną sudėgino naikinimo batalionai. Komunistai įsiveržė į Haapsalu pilies bažnyčią išdauzė langus ir kirviais sukapojo duris, panašiai bolševikų buvo apnaikintos Lihulos, Martnos, Iisaku, Ilukos bažnyčios. Į seniausią Estijos bažnyčią Ridalaj buvo padaryti trys įsilaužimai: Viru-Jaagupi bažnyčioje bolševikai durtuvais subadė altoriaus paveikslą; taipgi buvo sunaikintas labai vertingas prof. Walther piešinys: "Išganytojas". Iš viso per trumpą bolševikų valdymo metą nukentėjo net 52 Estijos bažnyčios, taigi beveik trečdalis visų liuteronų bažnyčių. Iš šešiolikos bažnyčių buvo išplėsta altorių uždangalai, komunijų indai, kielikai, sidabriniai dalykai ir kitos vertybės.

Mažiausia nukentėjo graikų katalikų Bažnyčia, prie kurios daugiausia priklauso Estijos gyvenantieji rusai. Estijoje buvo tik penki katalikų kunigai, iš jų net du ištrėmti į Rusiją. Ju

tarpe ir galva (administratorius) Rymo Katalikų Bažnyčios Estijoje—E. Profitlich.

Baigdamas aukščiau minėtą knygėlę prof. H. Perltz pabrėžia, kad jei Estija dar kartą užvaldytų bolševikai ilgesniam laikui, įvyktų neįsivaizduojamas skerdynės dešimčių tūkstančių nekaltų žmonių ir šimtais tūkstančių būtų tremiami, o Bažnyčia vėl būtų persekiojama brutališkiausiu (gyvuliškiausiu) būdu. Tikrai, jei jau neįpengerbiama sąžinė, tikėjimo laisvė, tai kokios gi kitos laisvės bebus paimama?! (LKFSB).

DIDELI GYVYBIŲ NUOSTOLIAI LIETUVOJE

Mus, per neutralius kraštus, pasiekė žinia iš Lietuvos, jog ten suvestais daviniais bolševikų okupacijos metu, per vienų metų viešpatavimo laikotarpį buvo išžudyta apie 3.000 lietuvių, kaėjime bolševikai laikė apie 12.000 Lietuvos žmonių ir ištrėmė į tolimus Rusijos plotus ne mažiau, kaip 45.000 žmonių. Ka o tada elgėsi bolševikai, dabar panašiai elgiasi naciai, taigi žmonių nuostoliai Lietuvoje—apgailėtinaji dideli! (LKFSB).

KRAŠTUI VIS DAR LABAI REIKIA KADEČIŲ-SLAUGIŲ

Dr. Thomas Parran, U. S. Viešosios Sveikatos Tarnybos Vyriausias Gydytojas pareiškė, kad "Atsiliepiamas kvietimui stoti į U. S. Kadečių Slaugijų Korpusą yra U. S. moterų didelis susipratimo demonstravimas. Tačiau kraštui vis dar labai reikia slaugių ir duryš atdaros dar kelioms tūkstantiems jaunų moterų, kurios nori tarnauti savo kraštui ir tuo pačiu pasiruošti garbingai profesijai.

"Naujasis kariuomenės šaukimas slaugių, ipareigoja U. S. Kadečių Slaugijų Korpusą atsiekti savo pilnumos iki birželio 30 d., kadangi kariuomenė tikisi susilaukti slaugių iš to korpuso auklėtinių. Kariuomenė negali visiškai ištuštinti krašto mokymajį personalą iš slaugių mokyklų, kuriose iki šiol slaugės buvo apmokomos.

"Birželio mėnesio klasės pripažintose slaugių mokyklose dabar jau formuojasi. Kiekviena šių klasių slaugė turi jausti atsakomybę palaikyti tautos sveikatos patarnavimus saugioje aukštumoje, ir tuo duoti galimybę jaunosios slaugės, baigusios apmokymą, pasiluosuoti įstoimui į karo pajėgas.

"Jų eilės greitai pildosi—irdėto kreipiuosi į jaunas Amerikos moteris atsiliepti į šį šaukimą tuoju pat ir kreiptis informacijų apie korpusą vietinėse ligoninėse ar rašyti U. S. Cadet Nurse Corps, U. S. Public Health Service, Box 8, N. Y."

Dr. Parran pridėjo, kad įstojimui į korpusą nustatyti minimum reikalavimai: gera sveikata ir geras mokslo atžymėjimas iš pripažintos aukštesnės mokyklos (high school). Amžius—nuo 17 ar 18 metų iki 35 metų. Taip pat ji turi atlikti slaugių mokyklos reikalavimus. Kaip atpildę už laisvą slaugės apmokymą, kadetė slaugė pasižada duoti savo patarnavimus per visą karo metą ar tai civiliams ar militarieniems reikalams. Ji pati gali pasirinkti sritį. OWI

NACIAI IŠKRAUSTĖ PAJURIŲ GYVENTOJUS
Vokiečiai, prisibijami invazijos, išakė išsikraustyti visiemis gyventojams iš pajūrio per vieną ir ketvirtadalį mylios nuo jūros, visu ruožu nuo Klaipėdos iki Talinio (Estijoje). Vokiečiai nori turėti visiškai neapgyventą pajūrio uostą net 500 mylių jūros kranto.

IDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

Kiekvienam lietuviui verta įsigyti šias knygas:

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI
Išleido Kunigų Vienių. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnės ir parapijos mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų—veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslais. Knygos kaina—kietais viršeliais \$3.00, paprastais aptaisais \$2.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS
Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasaulyje. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuvą. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetas. 384 puslapiai su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50.

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalbose
Parašė kun. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų išsilvijos vaikų dalis gimosios kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

NUSISYPSOK!
Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenių mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienas skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupaiskojimais. Pakartotinai teks tą knygą susieskoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrista gražiais apdarais. Ją randa 160 įvairių įvairių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parduoda tik už 70 centų.

SIBIRO ISTRĖMIME IR BOLSEVIKŲ KALEJIME. Parašė Juozas Prunskis. Kaina 10 centų.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS
Seimininkė! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai seimininkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU?
Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglautos klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygute mažo formato. Gali moterų ją išsidėti ir ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški.

SCENŲS (TEATRO) VEIKALAI
(Parašyti kun. J. K. Miliausko)

Dainų ir Juokų Jomarkas
Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų špų ir žaėvančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokams. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos
1. **Ponas Tūzas** ir **Ponas Arbūzas**. Trumpas, bet labai juokingas veikalelis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudrumą, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.
2. **Abraomas ir Raulas**. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynišias minutes.
3. **Supradantis ir Jo Gengė**. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingų darbininkų tipus. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.
Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj. Kaina 35 centai; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla
Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špų. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tetranda tik padaryto vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintųjų septynetas. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Švagzidas, Dvasios Vadas, 20 Webster St., Brockton, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičiūnas, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Jonakus, Išdidininkas, 57 Church St., Pittston, Pa.
P. Karasauskas, Išdo Glob., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W. B., Pa.
V. Abramaitis, Išdo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. Rakauskas, 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Antanas Agurkis, 98 Russell St., Edwinstown, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Ant. F. Knežys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
2. Matas J. Kvetkus, 503 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Pranas Rakauskas, 171 Cray Ave., Binghamton, N. Y.
2. Ona Barkauskienė, 62 Lawlor St., Waterbury, Conn.
3. Antanas Stočkūnas, 99 Carroll St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Pr. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
3. Komp. Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
4. J. Puodžiūnas, 88 Mill Street, Pittston, Pa.
5. Bronė-Mičūnienė, 74 Belden St., New Britain, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Šlamiūnas, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. Julė Šalaševičienė, 16020 Nelamere Ave., E. Cleveland, 12, Ohio

JAUNIMO KOMISIJA

1. Jurgis Venšlovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio
2. Pranas Katilius, 51 Capitol Avenue, Hartford, Conn.
3. Kun. Ed. Gradeckis, 339 Green St., New Haven, Conn.
4. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
5. Genovaitė Kupčaitė, 28 Penn Street, Kingston, Pa.

LRKSA NEW YORK IR NEW JERSEY APSKRITIES PRIEŠSEIMINIS SUSIRINKIMAS

Šiuo pranešu, kad birželio mėn. 25 dieną, 1944 metais, sekmadienį, tuoj po pamaldų, 1 valandą po pietų, Karalienės Angelų parapijos salėje, kampas South 4th ir Roebing gatvių, Brooklyn, N. Y., yra šaukiamas labai svarbus LRKSA New York ir New Jersey apskrities kuopų atstovų bei jų valdybų priešseiminis susirinkimas. Kuopų atstovai bei valdybos atvykite su naudingais mūsų apskrities ir visos organizacijos gėrovai įnešimais bei sumanymais, kuriuos mes čia, visi drauge susirinkę, galėsime geriau apsvarstyti ir aptarti.

S. K. Lukoševičius, Apskrities sekretorius

SVARBUS CONNECTICUT APSKRITIES KUOPOMS PRANEŠIMAS

Pirmą ateinančio seimo buvo numatyta turėti priešseiminis Conn. apskrities kuopų atstovų suvažiavimas, kuris taipgi bus ir pusmetinis. Šis suvažiavimas įvyks birželio (June) 4, 1944, Waterbury, Conn. Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Susirinkimas prasidės 1:30 P. M. lygiai. Tad raginame visas kuopas atsiųsti delegatų kuo skaitlingiausia ir pridurti įnešimų organizacijos reikalams gerinti.

Pijus Poškus, pirmininkas
Valerija J. Kaunietytė, rašt.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus gegužės 28-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų kandidatų atstovai.

SCRANTON, Pa. — 83-ės kuopos susirinkimas bus birželio 1-mą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus gegužės 29-tą dieną 7:30 vakaro, Lietuvių šventė. Trejybės parapijos svetainėje, 339 Capitol Ave., kampas Broad St.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus birželio 5-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėje, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus birželio 7-tą dieną pas kp. pirmininką M. Abraščinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus gegužės 28-tą dieną 2-ą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus birželio 1-mą dieną A. Rūpšio salėje, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžią 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 285 kuopos susirinkimas bus gegužės 28-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku. susirinkimas bus birželio 5-tą dieną

CLEVELAND, OHIO

Bankietas Jubiliejatui Kun. J. F. Angelaičiui Pagerbti

Sekmadienį, gegužės 28, 1944, rengiamas didelis bankietas pagerbimui Nesiliaujančios Pagalbos P. Šv. parapijos klebono kunigo J. F. Angelaičio, paminėjimui jo 10 metų kunigystės ir 5 metų klebonavimo jubiliejui.

Bankieto pradžia 5:30 P. M. Gerb. jubiliejatas kun. J. F. Angelaitis yra LRKSA 307 kuopos narys. Taipgi visa Angelaičių šeima priklauso prie L. R. K. S. A.

Jubiliejato pasveikinimui skirišias kukliasis eilutes:

Iš toli visur aplinkui Mes čia šiandien susirinkom— Pasveikinti mūs kleboną Uolujį dvasios vadovą.

Visos tautos auga žydi, Kurios tur gabius didvyrius. Ir parapija laiminga, Kur klebonas pavyzdingas.

Bet didžiausia laimė yra Džiaugsmo asaros net byra Rūpestingai motinėlei, Taipgi broliams ir seselėms.

Kiek naktų ji nemiegojo, Kiek maldų Dievui aukėjo Kol sūnus kunigu tapo, Ką ji geidė iki kapo.

O kaip skaudu prisiminti, Kad tėvelis kape ilsis, Kaip jo širdijai būtų brangu Matant sūnų Dievo tarnu.

Jis trokšta gera daryti Naują bažnyčią statyti, Mes visi Dievą maldausim Ir tos laimės susilauksim.

Todėl sveikinam nuosirdžiai! Vadovauki mums laimingai, Dirkti Dievui, mūsų tautai, Daug jubiliejų čia sulauk!

Parapijonas

"Gwiazda Polarna" pabrėžia svarbama lenkams arčiau bendradarbiauti su ukrainiečiais ir lietuviais.

"GARSO" IŠVAŽIAVIMAS BUS LIEPOS 15-TĄ

Metinis "Garso" išvažiavimas bus liepos 15, 1944, Sans Sauci parke.

Kartu yra rengiamas didelis U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimas. Bus net 7 dovanos, būtent: pirma dovana—50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana—25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana—25 dol. karo bonas; ketvirta dovana—10 dolerių vertės karo ženklelių ir trys dovanos po 5 dolerius karo ženklelių. Kuopų viršininkai ir visi nariai prašomi į talką. Kurie negalėsite asmeniai dalyvauti išvažiavime, paremkite "Garso" išgydymą dovanų įnešimu tikietai ir platinant juos tarp narių ir pašaliečių.

Kitos Wyoming Klono lietuvų organizacijos ir draugijos prašomos liepos 15-tą jokių pramogų nerengti, o visi rengkitės dalyvauti ir linksmiai laiką praleisti "Garso" išvažiavime Sans Sauci Parke.

NEINTRUKSTANTI EILĖ ŠVENTŲ MIŠIŲ UŽ LIETUVOS LAISVĘ!

(Nuo vasario 16, 1944, iki vasario 16, 1945)

- Gegužės 27—Atsimainymo V. Jėzaus parap., Maspeth, N. Y.
- Gegužės 28—Šv. Pranciškaus parap., Lawrence, Mass.
- Gegužės 29—Šv. Andriejaus parap., New Britain, Conn.
- Gegužės 30—Šv. Antano parap., Omaha, Nebr.
- Gegužės 31—Šv. Petro parap., So. Boston, Mass.
- Gegužės 31—Cider Lake, Indiana
- Birželio 1—Nekalto Pasidėjimo parap., E. St. Louis, Ill.
- Birželio 2—Ausros Vartų parap., Worcester, Mass.
- Birželio 3—Šv. Juozapo parap., Waterbury, Conn.
- Birželio 4—Ausros Vartų parap., New York, N. Y.
- Birželio 5—Šv. Kazimiero parap., Bayonne, N. J.
- Birželio 6—Šv. Mykolo parap., Bayonne, N. J.
- Birželio 7—Šv. Onos parap., Luzerne, Pa.
- Birželio 8—Šv. Kazimiero parap., E. Vandergrift, Pa.
- Birželio 9—Nekalto Pasidėjimo parap., Sheboygan, Wis.
- Birželio 10—Šv. Kazimiero parap., E. Vandergrift, Pa.
- Birželio 11—Šv. Marijos Villa, Elmhurst, Pa.
- Birželio 12—Šv. Pranciškaus parap., Miners Mills, Pa.
- Birželio 13—Šv. Petro ir Povilo parap., Sugar Notch, Pa.
- Birželio 14—Ausros Vartų parap., Eynon, Pa.
- Birželio 15—Šv. Juozapo parap., Donora, Pa.
- Birželio 16—Šv. Jurgio parap., Norwood, Mass.

Malonėkite pažūrėti, kuriomis dienomis išpuola jūsų parapijai turėti sudėtingas Mišias už Lietuvos laisvę. Būtų gera, kad kuo daugiau parapijiečių dalyvautų tose Mišiose ir karštai melstų už Lietuvos laisvę. Šventos Mišios yra galinga malda!

MALDOS APASTALAVIMAS

St. Robert's Hall Pomfret Centre, Conn.

PHILADELPHIA, PA. NEW HAVEN, CONN.

Ponios Onos Ivaškienės Viešnagės Atbalsis

Vienas vietinių darbuotojų sužavėtas ponios Onos Ivaškienės (iš Bostono) mokinių meniškais gabumais, už ką, suprantama, pirmoji eilė jai, kaip mokytojai, priklauso kreditas, jos pagarbai pabrėžė tokio turinio eilutes:

Aš dėl ponios Ivaškienės, Šokių mūsų karalienės, Paukuoju puikią rožę. Už tų šokių didžiulę grožę.

Ką čia šoko jos mokiniai, Tuo gerbiamai ir tėvyne Mūs, Lietuva, tad Mindaugo Salį, nors je tu neaugo.

O ir laurų ji vainiką, Ką kiekvieną puos' dikią, Nė skambėlių!... didžio proto, Paties Dievo tuliems duotų.

Senas P.

"I Am An American Day" Apvaikščiojimas

Sekmadienį, gegužės 21-mą, vietinėje milžiniškoje Convention Hall įvyko apvaikščiojimas taip vadinamos I Am An American Day, kur, tarpe kita ko, ir mūsų viegentė, ponija Genovaitė Ramanauskienė, pasipuošusi tautiniais rūbais, lietuviškai dainavo.

Tos dienos vietinių amerikoniškų laikraščių Philadelphia Record ir The Philadelphia Inquire laidoje patilpo ponios G. Ramanauskienės gražus, didelis paveikslas, vaizduojantis ją pasipuošusią lietuviškuose tautiniuose rūbuose.

Ši viegentė, ponija Genovaitė Ramanauskienė, yra žmona čia gerai žinoma laidotuvių direktoriaus, Kazio (arba kaip iš angliško vadinama) Carlo Ramanausko, kuris tarp vietinių andriejiečių, 1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, užlaiko pirmąjį laidotojimo įstaigą.

K. V.

Ukrainiečių laikraštis "Svoboda", paduodamas apžvalgą knygos "Timeless Lithuania", išskelbia neteisinga bolševikų elgesi Lietuvos atžvilgiu.

Talentų Vakarų Šauniai Pavyko

Gegužės 14-tą įvyko Marijos Vaikelių dr-jos "Talentų Vakarų" p-lės Aldonos Zimkiūtės vadovybėje. Programa buvo įvairi, įdomi, turininga ir visiems patiko.

Publikos prisirinko pilnutėlė parapijos svetainė — jaunuolių tėveliai, giminės, pažįstami, draugai ir rėmėjai iš apilinkės kolonijū. Jų atsilankymas pridavė didesnę energiją vaidintojams, dainininkams ir muzikams.

Apvainikavimas šio vakaro rengimo—tai buvo pagerbimas kareivių motinėlių. Visoms įteikti gyvų gėlių coursages, o toms motinėlėms, kurios turėjo daugiau, negu vieną sūnų tarnaujantį Dėdės Samo tarnyboje, buvo įteikta po vieną raudoną rožę už kiekvieną sūnų. P-lė Aldona Zimkiūtė tinkamai pasveikino motinėles ir įteikė pagerbimo ženklus. Kun. E. Gradeckas taipgi pasakė gražią kalbą, skatinant jaunimą prie didesnio veikimo dėl savo parapijos ir šios šalies bei Lietuvos gėrovės.

Už šio turiningo vakaro programos rengimą garbės priklauso Marijos Vaikelių draugijėlei, visiems jaunuoliams bei jaunuolėms, kurie dalyvavo programoje, ypatingai p-lėi Aldonai Zimkiūtei, kuri daug darbo padėjo priruosti programą ir išlaikinti visus tinkamai. Už jos tinkamą triušą draugijos narės apdovanojo ją gražiu raudonu rožių bukietu.

Gegužės 28, 10:00 valandą ryte, bus giedotos šv. Mišios už a. a. Juozo Staurio sielą, kurias užprašė joje buvę choristai—tės ir geri draugai bei draugės. Tai gi minėtą dieną prašom visų pažįstamų ir parapijiečių pasimelsti už a. a. Juozo sielą, kuris daug yra pasidarbavęs mūsų kolonijoj eidamas vargoninko pareigas.

Mūsų kolonijos draugijos, kuopos, taipgi pavieniai veikėjai

NAMINIS FRONTAS

Nauji Piličiai

Teisingumo Departamento suteikta informacija Karo Informacijos Istaigai, maždaug 114,000 svetimšalių ar buvusių prūsų valstybių piličiai, kurie pakeitė savo priesaikas ir tapo naturalizuotais Amerikos piliečiais 1943 metais, įskaityti į 400,000 naujų svetur-gimusių piličių grupę, kurie buvo pagerbti "I am an American Day", gegužės 21 d. Nors prieš kraštų svetimšaliams paliekama naturalizacijos teisė, bet Teisingumo Departamentas reikalauja papildomo 90 dienų periodo investigacijai apie asmens charakterį ir lojalumą.

Iš svetimšalių prieš ar buvusių kraštų kraštų praėjusiais metais naturalizuotų, apie 75,000 buvo italai, apie 37,000 vokiečiai, maždaug 2,000 rumunų vengrų ir bulgarų. Nors visi iš tų italų pirmųjų popierių prašymų metu buvo traktuojami kaip svetimšaliai prieš krašto, bet jų padėtis jau buvo pasikeitusi, kai jie faktinai tapo naturalizuotais piliečiais. Italai svetimšaliai buvo išbraukti iš prieš svetimšalių klasifikacijos spalį 12, 1942 metais.

Per 1943 metus ir iki šių metų balandžio 15 d., 4,635 svetur-gimusių karo tarnybos narių užjūrių tarnybose buvo naturalizuoti. Iš to skaičiaus 469 buvo italai ir 420 vokiečiai. Papildomai per 1943 metus apie 52,143 svetur-gimusių karo tarnybos narių buvo naturalizuoti Jungtinių Valstybių kontinento ribose. Apie 10,000 jų buvo prieš svetimšaliai.

Nors naturalizacija pasiekė naujos aukštumos (80,000) praėjusiais metais, prašokdama bet kuriuos kitus metus, bet imigracija buvo pati žemiausia per 80 metų, pranešė Teisingumo Departamentas.

Geras Sveikatos Stovis Tarp Moterų Uniformoje

Karo Informacijos Istaiga, pasiremdama Kariuomenės ir Laivyno suteiktomis žiniomis, pareiškė, kad sveikata tarp uniformuotų moterų tiek Kariuomenėje, tiek Laivyno, vidutinės WAC, WAVE, Moters Marinės ar SPAR fiziškai pasitašo po to, kai jos įstoja karais.

WAVES svoris pakyla maždaug 5 svarais ir, per ligoninėse suruoštus testus 6,400 narėms, rasta kad jos neturi maitinimo trūkumų. Kitoje 2,000 WAVES grupėje testai rado, kad maisto defekatai ir laikysenos pasitašė po apmokymo periodo. Gera laikysena yra labai svarbi fizinei sveikatai, ir ji buvo atsieta per mankštą. Moters marinės vidutiniskai priauga 5-6 svarus svorio, po to kai įstoja į Moterų Rezervą.

Sveikatos priežiūra WACS, WAVES, SPARS ir Moterims Marinėms apima apsaugos priemones, kaip tai skiepėjimą, fizines mankštą, gerą maistą ir geras gyvenimo sąlygas. Toms, kurioms reikalinga, suteikiama skubi ir pakankama medicinos ir ligoninės priežiūra.

WFA Apsaugo Penicillino Išteklius

Karo Informacijos Istaiga pareiškė, kad Karo Maisto Administracija kartu su gamintojais emėsi žygių apsaugoti trūkumą laktosės, kuri yra vartojama auginamųjų grybo, iš kurio gaunamas penicilinas. Tų žygių paskėgė laktosės gamyba bus padvigubinta.

WFA oficialūs asmenys numato, kad šiais metais bus gauta 14,000,000 svarų laktosės, t. y. pieno cukraus. Dabartiniai Karo Gamybos Istaigos apskaičiavimai ruošiasi gausingai dalyvauti Conn. Valstijos Lietuvių Konferencijoj, kuri įvyks gegužės 28 d., Waterbury, Conn. M.

MOTINIŲ DIENA

BALTIMORE, Md.—Daugiau negu 15 metų, kaip antras gegužės mėn. sekmadienis mūsų parapijose yra švenčiamas su tuo didingumu, kaip ir kitos Bažnyčios šventės, Kalėdų arba Velykų. Per tuos 15 metų jėjo į paprotį turėti bendrą Komunią, kad tinkamai atminti visas MOTINAS—gyvas ir mirusias. Siemet per Mišias 8:30 val. ryte ši šventė buvo minima su tikra iškilme. Didysis altorius buvo paskendęs gėlėse, kaip tai daroma didžioje šventėse. Didysis bažnytinis choras didingai giedojo Mišių metu, o šv. Komunjios laiką beveik visi, kurie tik buvo bažnyčioje, ėjo prie Dievo Stalo. Tikrai yra kuo gėrėtis matant Motinių Dienos iškilme mūsų bažnyčioje. Šeštadienį prieš Motinių šventę net keturi kunigai klausė išpažinčių nuo 3 val. po pietų iki 10 val. naktį. Klebonas kun. dr. Mendelis sveikindamas motinas pranešė, kad birželio mėn. 3-įjį sekmadienį bus gerbiami tėvai. Jie ir yra verti pagarbos, nes Dievas išakė mylėti abu: tėvą ir motiną. Šeimoje abu turi svarbius uždavinius atlikti, abiem privalome prašyti Dievo reikalingų malonių. Tad atšventę Motinių Dieną lauksim dar Tėvų dienos, sekmadienį, birželio 18-tą.

Procesija Dangiškai Motinai Pagerbti

Motinių Dienoje ryte buvo gerbiamos žemiškos motinos, o 4 val. po pietų susirinko visos parapijos draugijos, kad viešai atiduotų tinkamą garbę Marijai, Jėzaus Dievo-Zmogaus ir mūsų visų dangiškai Motinai. Nors virš 400 jaunuolių randasi karo tarnyboje, kurių dauguma priklausė šv. Vardo dr-jon, visgi geras būrys vyrų matėsi procesijos eisenoje. Siemet pirmą kartą moterys ir mergaitės viršijo vyrus, bet visiems suprantama priežastis. Kaip sodalietės, taip Altoriaus ir Rožančians dr-jos narės baltai pasipuošusios ir mokyklos vaikučiai savo įvairių spalvų rūbais žavėjo akis ne vieno, kurie atsilankė procesija pamatyti. Sodaliųjų gegužės karalienė buvo Magdalenė Būdelytė. Ji paprastai aiškiai ir įspūdingai atskaitė pasišventimo aktą. Po procesijos buvo laikoma šv. valanda išprašymų taikos pasauliui, laisvės Lietuvai ir apsaugos mūsų kariams, ypač mūsų parapijos jaunuoliams kare.

Siemet pirmą kartą procesijoje ėjo trys kunigai pasipuošę mišniais rūbais. Po šv. valandos Palaiminimas švč. Sakramentu buvo su asista. Kun. dr. Mendelis per pamaldas pasakė, kad pamokslas nėra reikalingas, kad žmonių toks garbus viešas pasirodymas yra iškalbingesnis įrodymas mūsų žmonių meilės ir ištikimybės dangiškai Motinai, netgi ju kokie žodžiai galėtų būti. Jis tik tarė nuosirdų acių visiems, kurie savo pasišventimu suteikė tokį džiaugsmą Marijai danguje ir mums visiems katalikams mūsų parapijoje.

Juozas Būdelis

Užsirašykite Amerikos LIETUVIŲ NAUJENAS

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapiai, pavelsluotas ir daug skelbimų. Kaina \$1.00 metams. Adresas: LIETUVIŲ NAUJENOS 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

UŽKJETEJĘ VIDURIAI? Kramtykite Šią Gumą!

Kuomet nevelklis žarnos atima energiją, ima galvą skaudėti ir susirgindina, nenaudokite smarkių luosutuojų. Vietoj to, pakramtykite priimtu, netu-skonio FEEN-A-MINT, kramtomą gumą paliosuojantį vidurius švelniai ir tikrai. Kramtomą FEEN-A-MINT, Mokslas sako, suteikia jums viturius luosuosjančius vaistus efektingiausioj jų formoj. Fabandykite FEEN-A-MINT šią vakarą—įsukite geriau rytoj. Gausaus šeimai didumo 10c. Naudokite tik pagal nurodymus ant pakelio.

10c

AN ASPECT OF THE LITHUANIAN RECORD OF INDEPENDENCE

By P. ZADEIKIS

The breakdown of the Russian czarist regime and of German militarism as the results of World War I, Allied support of the Wilsonian doctrine of self-determination, the appreciable degree of cultural and political renaissance of the Lithuanian people, and, last but not least, the determination of the Lithuanian nation to defend its recently declared independence by force of arms, made it possible for Lithuania in the end of 1918 to rise again and assume its rightful place among sovereign nations. The boundaries of the resurrected state were drawn in accordance with the ethnographic rather than solely the linguistic principle. Historical traditions of Lithuania's eventual independent past were cherished as the guiding spirit and a connecting link. Lithuanian intellectuals, up to that time dispersed all over the globe, flocked to their native land and bolstered the modest contingent of the intelligentsia which managed to stay in the country in spite of the disfavor of the previous Russian regime.

National Progress

The task of reconstruction which confronted the Lithuanian Government was enormous indeed. Lithuania, impoverished by the previous Russian rule, torn and ravaged by war and foreign occupation, had to build everything anew, and although the rebuilding began immediately, it could not achieve momentum for some time because of the unsettled Vilnius and Klaipėda problems.

While rebuilding her ruined cities and lines of communication, Lithuania inaugurated an ambitious program of erecting numerous school buildings, at the same time diligently constructing her completely new administrative, judicial, and educational system. A network of primary and advanced schools arose, and a Lithuanian university and many institutions of higher learning were established. Illiteracy was practically eradicated. A School of Arts and a state-owned opera rated high.

Lithuania, a farmers' republic as it is often referred to, during the short period between two wars established its democratic form of government and achieved remarkable progress in economic and cultural fields. Economic life, shamefully neglected by the backward czarist administration, was reorganized with the help of a sweeping agrarian reform and the development of a co-operative system. A sound monetary policy and a stable unit of currency based on gold were established. Lithuania also succeeded in developing livestock husbandry, dairy farming, poultry raising, production of flax, exploitation of peat deposits for fuel, and other activities. She put her industry, based on agriculture, such as meat packing, tanning, wood-pulp production, and sugar-beet and potato-alcohol refineries, on a sound basis of domestic consumption and foreign trade. Unemployment was

negligible. Lithuania fully demonstrated her ability to manage her affairs as an independent economic unit.

Lithuania's record shows that she is a progressive nation, deeply rooted in western conception of civilization and personal liberties. In an atmosphere permeated by the constant menace of hostile Nazi and Communist propaganda, Lithuania managed to remain free to a remarkable degree from racial hatred and restrictions on civil rights.

Foreign Relations

In her foreign relations, Lithuania strove to promote good relations with her neighbors, and, firmly believing in the principle of collective security, she faithfully supported international peace machinery—the League of Nations and the Permanent Court of International Justice.

On October 7, 1920, at Suvalkai, Lithuanians and Poles signed an agreement pertaining to their future relations, but two days later the Poles invaded the city of Vilnius, capital of Lithuania, and illegally took possession of the Vilna region, as a consequence of which Lithuanian-Polish relations remained severed until 1938.

In May 1924 sovereignty over Klaipėda (Memel) territory, Lithuania's outlet to the Baltic Sea, was finally and formally transferred to Lithuania by the Allies.

Lithuania's relations with her giant neighbors, Germany and the Soviet Union, were dependent on the attitude of the stronger. Generally speaking, they were satisfactory. Lithuania reached full understanding with the democratic Reich concerning their border questions and all other matters. Relations with Hitlerite Germany were constantly irritated because of the Nazi determination to tear away from Lithuania the Klaipėda (Memel) port and territory. When Hitler declared "Keine Baltische Frage," Lithuanians knew exactly what the "superman" meant by that. "Ostland," a Nazi-organized machinery for colonization, exploitation, and denationalization of the Baltic peoples has acquired among these peoples a reputation of a sort of *Vernichtungs-Stelle* (liquidation office). Therefore, Lithuanian resistance to Nazi rule is a logical as well as a traditional matter. As other European nations, the Lithuanian people are today silenced by the heavy hand of the German occupation. Yet, prompted by their healthy nationalism, inspired by their traditions of freedom and the principles of the Atlantic Charter, they are placing their hopes in the victory of the Allies and are therefore continuously resisting their cruel oppressors.

Lithuania and Soviet Russia based their relations, of course, not on a *cordon sanitaire* idea but on a desire for honest and lasting peace, honoring equality of states and races. For that purpose they signed the Moscow Peace Treaty of July 12, 1920 as

equal partners. Soviet Russia renouncing voluntarily and forever all sovereignty rights over ethnographic Lithuania. Lithuania then hoped that Soviet Russia would not return to the imperialism of Peter I and Catherine II. The two countries later signed a nonaggression pact which was prolonged to 1945, and they even signed a Mutual Assistance Pact in 1939. There is yet one more important pact which ought to be given more prominence in our time: the Convention for the Definition of Aggression, signed in London on July 5, 1933 by many nations, including Lithuania. Mr. Litvinoff, the author, signed it for the USSR.

Lithuania's Plight

In spite of these agreements, the Soviet Union now claims Lithuanian territory on the basis of a "plebiscite" staged by the interference of the Red Army in 1940, as admitted by Soviet officials and the Soviet press. However, the simple truth about that "plebiscite" seems to be that it was ordered by Moscow for three reasons: to camouflage aggression, to provide a pretext for annexation, and to shift all responsibility for this crime onto the victim himself, so that the culprit could walk and talk to others with a pious face.

If that "plebiscite" represented the genuine will of the people, then a unique precedent has been established whereby a free nation consciously exchanged its freedom for the chains of foreign domination. It is, however, self-evident that no such thing ever occurred. The "plebiscite," a sheer *coup de force* and a tool of stealthy imperialism, represents only the wishes of the invader and not the free will of the invaded people. The Soviet Union, profiting at that time from her unholy alliance with Hitlerite Germany, proceeded with her planned annexation of the Baltic States.

Such tactics were rightly condemned here in America, and the world echoed nonrecognition of the Soviet annexation of the Baltic republics. The American doctrine of nonrecognition, first applied in 1931 in the case of the annexation of Manchuria by Japan, triumphed in the recent declarations at Teheran. This doctrine, fully applied to the Baltic-Soviet controversy, is bound to produce positive results.

Plunged in misery by the brutalities of two successive foreign occupations since the beginning of this war, the Lithuanian nation, as other Baltic peoples, realizes only too well the tremendous difficulties facing it now and even after the Germans are driven out of its territories. Situated between Nazi Germany and Soviet Russia, the two gigantic grinding stones turning in opposite directions, its plight has no comparison elsewhere. It therefore commands the world's attention as well as sympathy.

Baltic Rights

Since freedom is one of the most sacred rights of man, any imperialistic attempt to enslave a weaker neighbor must be considered an international crime of the first degree. Since the Baltic States—Lithuania, Latvia, and Estonia—were independent sovereign states, and in a legal sense remain sovereign entities even now, and since they have been deprived of their freedom by force or threat of force, they are, in accordance with the spirit of the Atlantic Charter, entitled to full restoration of their sovereignty rights and self-government.

Broken treaties and promises, like broken china, render a sad picture of affairs. However, clarification of postwar aims on the part of Moscow, in conformity with the right of the Baltic nations to full independence, would undoubtedly clear

AFTER THE WAR

By GILBERT H. KNIGHT of the G. H. Knight Agency, Cleveland, Ohio

Speculation on what post-war conditions will be is the fashion of the moment. It should be evident, however, that we still have a big job to perform before complete victory is in our grasp, and we must stick to the tough job still facing us and not allow ourselves to be side-tracked. Nevertheless it may not be harmful to scan the far horizon for signs of what we will probably face when peace does arrive. So here are some prognostications—for whatever they may be worth.

The first feeling be one of intense relief that the fear of subjection to barbaric aggressors has been completely removed, and this will be quickly followed by a mass desire to build a happy and peaceful world.

The shift from war production to consumer goods will be consummated in a very short period—in from two to four months. Big business and manufacturers are all set, with tools and dies preserved for this purpose. Inflation will be very moderate. The slow inflation we are going through now is caused by too much money in the hands of the people with little goods to spend it on. The revival of consumer goods manufacture will make the refrigerator, automobile, clothing, furniture, radios, etc., complete with each other for the consumers dollar thereby forcing lower prices and curing inflation.

The end will come to the philosophical quackery of the college professors and bright young lawyers now stewing in their own bureaucratic grease. These refugees from realism are just about washed up, and the chaotic results of their incredible ineptitude will not soon be forgotten by the American people. We shall turn away from these false gods who promise us Utopia, return to sanity, and again pay tribute to the virtues of Truth, Hard Work, Thrift, Courage, Self-reliance and Kindness.

We shall return to government by law, instead of being made to jump through hoops like trained dogs, through the whip of edicts and directives wielded by brutal bureaucrats now drunk with power. Some of the more intelligent of these gentry already see the handwriting on the wall and the end of bureaucracy, and are now seeking jobs in private industry. So don't get panicky when you hear the shouting of the Utopians on how they intend to regiment the world for its own good after the war—these aggregations of idiots are washed up, and will be buried with Hitler—who was also a messianic Utopian who offered the same medicine of regimentation, but with different name labels.

So with the end of the war, and the boils lanced, and the delirium cured, we can look for happier times, but in the last analysis happiness and success rests in the character of the individual as a man, rather than in the character of the times. The majority never get ahead even in "boom times," but the wise man who puts forth the proper effort will succeed in any kind of times.

The men with courage, initiative and perseverance, geared

themselves to whatever kind of "times" come along, and intelligently changed their sales methods to suit "the times." In the darkest depression days, when others wailed "It's no use, it can't be done," these men were doing it! The "times" do not cause failure—they are only the excuse for failure. So, as individuals, let's not worry so much over the "times"—past, present, or future; but stick to our own job to our utmost ability—and for us the "times" will always be right.

(THE FRATERNAL MONITOR, May, 1944.)

THEY SAID LAST WEEK

Jan Masaryk, deputy Prime Minister of Czechoslovakia:

"We must surely plan to help to make Germany a democratic member of the concert of Europe, but if we do it by wasting our sympathies and announcing it from the housetops at the moment when our boys are standing prepared for perhaps the greatest battle in history I doubt whether we are serving this ultimate object. Until the last shot is fired the fate of Germany should be exclusively in the hands of the Allied commanders... My responsibility is to the saintly inhabitants of concentration camps, ghettos, and Gestapo torture chambers. My responsibility is to the thousands of graves of women, children and men who have died because they believed in principles... I am looking forward to the rebirth of Goethe, Kant, Herder and Beethoven in Germany. But there is only one way of achieving that. First by proving conclusively and once for all to the German nation that aggression does not pay. When that fact is established, we can proceed with the second chapter."

—Common Council

J. Edgar Hoover, head of the FBI:

"Education too often is placed on a production line basis. Some of our educators have departed from the true concept of pedagogy and our schools and our colleges are too often infiltrated with un-American teachings. Text-book learning alone does not equip a boy properly to meet the complications of modern life."

—Common Council

Matthew Woll, vice president of the AFL:

"We must declare clearly and unequivocally that, in full accord with the laboring masses of our allies, we want a world in which the relations between peoples and states shall be determined not by force but by determination of nations; a world in which international conflicts shall be adjusted by amicable means, in the manner formulated by the President of the United States and the Prime Minister of Britain in August, 1941, in the Atlantic Charter. That document was subsequently signed and accepted by the United Nations, including China and Soviet Russia. It received added emphasis in the joint declaration of the four great powers at the Moscow Conference in October 1943."

—Common Council

BOOKS AND ARTICLES

"An Aspect of the Lithuanian Record of Independence," article by P. Zadeikis, Lithuanian Minister, in the ANNALS OF THE AMERICAN ACADEMY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCE, March 1944.

THE SMALLER NATIONS IN WORLD ECONOMIC LIFE, by Dr.

NEW YORK'O IR NEW JERSEY LIETUVIŲ KONFERENCIJOS REZOLIUCIJOS

(Konferencija įvyko gegužės 14, 1944, Hotel Pennsylvania, New York City).

Delegacija Washingtonan

KADANGI Maskvos ir Teherane jungtiniai pareiškimai neprisiminė apie nepriklausomą Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių ir jų gyventojų savivaldos atsteigimą pagal Atlanto Čarterio dėsnius; ir

KADANGI mūsų krašte užsienio politikos vadovai, nepaisydami tautos atstovų Kongreso reikalavimų, pastaruoju metu vengia aiškiai ir nedviprasmiškai pareikšti mūsų krašto planus taikomoms Baltijos valstybėms; ir

KADANGI Valstybės Departamento pasekretorius Stettinius gryžęs iš Londono pasitarimų visais karą ir ateities Europą liečiančiais klausimais, keistai pareiškė, kad galį tekti daryti nemalonių nuolaidų politiniams klausimais—ir tas pareiškimas padarytas po Britų premiero pasakymo, kad aiškūs Atlanto Čarterio dėsniams būsią reikalingi neiškių revizijų, ir kad Rusijos teritoriniai reikalavimai varkuose esą priimtini—

New York'o ir New Jersey Lietuvių Amerikiečių atstovų Konferencija nutaria:

1. Siųsti delegaciją Washingtonan patirti kokia prasme Atlanto Čarteris taikomas Lietuvai, Latvijai ir Estijai, ir

2. Raginti Amerikos Lietuvių Tarybą, kad ji imtųsi skubių žygių tokią delegaciją sudaryti iš rejoninių Konferencijų numatytą asmenų, taipgi pakvičiant latvių ir estų kilmės mūsų bendrapiliečius toje delegacijoje dalyvauti.

Knyga Apie Lietuvą

New York'o ir New Jersey lietuvių draugijų atstovų konferencija džiaugiasi, kad pirmą kartą Lietuvos istorijos ir įvairių gyvenimo sričių žinovai susitelkę ir jau parašė bei pateikė New York'o Lietuvių Tarybai savo rašinius kolektyvui knygai apie Lietuvą anglų kalba. Belieka šią knygą galutinai suredaguoti ir išleisti. Pradžiai New York'o lietuviai sukėlė \$600.00.

Konferencija pageidauja, kad naujai steigiamas Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centras imtųsi tiesioginių žygių šiai knygai suredaguoti ir išleisti.

Knyga apie Lietuvą anglų kalboje, ir jos vertimas ispanų kalbon, šiuo metu yra begalo reikalinga. Lietuvos žmonės šiandien negali patys laisvai apie save byloti ir savo teisę ir laisvę ir nepriklausomybę apginti nuo totalitarinių pasikėsinimų. Šlykšti propaganda prieš mažąsias tautas, ypač prieš Baltijos valstybes, darosi įkyresnė mūsų krašte. Netikslī informacija, kad ir lietuvių amerikiečių vardu skleidžiama, negelbsti Lietuvos žmonių bylai.

Todėl, ši konferencija reiškia dėkingumą kolektyvės knygos bendradarbiams už jų kruopštų darbą ir ragina visus lietuvius amerikiečius prisidėti prie mūsų rašytojų jau parašyto veikalų išleidimo LAIC priežiūroje.

V. Raud, former Commercial Counselor and Consul General for Estonia in London. Published by P. S. King and Staples, Ltd., London. Price 2/—, 36 pp.

SOVIET AUTONOMY DECREES. Baltic Committee for Studies and Cooperation, February, 1944. 8 pp.

"The Baltic Republics and White Russia under German Occupation," dealing with economic and labor measures in 1941-1942, article in the INTERNATIONAL LABOR REVIEW, Montreal, Canada, February, 1944.

"Lithuania: Land of Gods," article by E. J. Harrison in the ARYAN PATH, Bombay, India, August, 1943.

"The Fate of the Baltic Nations," article by Henrikas Rabinavičius in the RUSSIAN REVIEW, No. 1, Autumn, 1943.

Lithuanian American Information Center

New York'o ir New Jersey lietuvių draugijų atstovų konferencija džiaugiasi ir reiškia dėkingumą Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri New York'e steigia taip reikalingą ir seniai lauktą informacijos centrą.

Konferencija savo atstovaujama draugijų vardu pasižada visokeriopa remti šį informacijos centrą ir visas atsiųstas ir surinktas aukas skiria šiam centrui paremti.

Karui triukšmingai becinant prie galo ir prie Jungtinių Tautų laimėjimo, mūsų pilietinė pareiga yra susirūpinti, kad ne tikėtis šis karas, mūsų kruvinių aukų kaina, būtų laimėtas, bet kad ir taika būtų laimėta. Su apgalvestavimu tenka stebėti komunistų totalitarinių neįsakyamą karą metu ir ju įkyrias pastangas taikai pralaimėti, visai eilei tautų pavergti. Lietuva, ir jos gerosios kaimynės, Latvija ir Estija yra šio karo nekaltos aukos. Jų pavergimas ir jų gyventojų pasmerkimas visiškai išnykimui Rusijos gėmėse, kai kam gali atrodyti lengva kaina Rusijos apetitams laikinai patenkinti. Tikrovėje, Baltijos kraštų pavergimas ir atidavimas Rusijai—prieš tų tautų valią—reikštų šio karo pralaimėjimą. Atlanto Čarterio sulaužymą, žmonijos sąžinės suniekėjimą.

Visoms išgalėms remdami Amerikos karo pastangas, ir mūsų šeimų nariams bekovojant karo frontuose, mes esame įpareigoti laimėti taiką. Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centras tebūna mūsų visų pasirūpimo reiškesjas, mažųjų tautų užtarėjas. Visi į talką!

Juozas B. Laučka, pirmasis Frances A. Lapė, sekretorius

VOKIEČIŲ ZIAURUMAI PRIEŠ LIETUVOS ŽYDUS

Švenčionyse vokiečiai išvedė už miesto 400 žydų ir—kulkosvaidžiais juos sušaudė. Dvylika tūkstančių Kauno žydų esą išduota ir Slabados geto likviduota. Visiškai nebėra žydų Panevėžyje, Ukmergėje, Marijampolėje ir Kretingoje.

Ir Vilniaus geto likučiai esą likviduoti. Vilniaus žydų brangenybės išgrobstytos. Daugelyje vietų žydų šalinagos esančių sugriautos. Išimtis tik tuos, kurios buvo užimtos apgyvendinimui iš bombarduojamų Vokietijos sričių atgabentams žmonėms ar kitiems nacių reikalams.

"The Common Cause" įsidedo tėv. dr. K. Matulaičio straipsnį "Modern Lithuania". Čia išsamiai, panaudojant statistinius duomenis, aprašoma lietuvių katalikų kultūriniai laimėjimai spaudoje, lietuvių bažnytinės provincijos išaugimas, santykiai su kaimynais ir tt. Straipsnis labai vertingas.

D AYI dėl patenkinančios REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei sąnariai jauslūs; jei užėina skausmai oro permainose, patariam jums bandyti ROSSE Tabs be mokesčių ir obligacijų. Naudojamos tikstančių per virš dvidešimt metų, gavimų greito paliovavimo skausmų Reumatizmo, Artrito, ir Neuritės.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitytojams. Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, pašom jus BANDYT juos—išbandykite mūsų kaupti. Fasiųsim jums pilno dydžio pakelį—DYKAI. Sunaudokite 24 tabletes. Jei neduos paliovavimo DYKAI. Jei neduos paliovavimo nuo skausmo ir jūs būsite nepatenkinti pasekmėmis ir tu pakelio žema kaina, grąžinkit nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekautūs. Neišsiųskit pinigų, tik savo vardą ir adresą:

ROSSE Products Co. Dept. X-5 2708 W. Farwell Ave., Chicago 48, IL

UŽSISAKYKITE LITHUANIAN BULLETIN

Anglų kalba redaguojamas! Išėina kas mėnuo.

Rimti politiniai editorialai visais Lietuva liečiančiais žiniomis svarbių žinių iš PIRMO ŠALTINIO apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir, apskritai, Pabaltij.

Lithuanian Bulletin stovi už LAISVĄ, NEPRIKLAUSOMĄ IR DEMOKRATINĘ LIETUVĄ SU SOSTINE VILNIUJE IR UOSTU KLAIPĖDOJE.

Dažnai duoda nemokamus priedus iš LIETUVOS PRAEITIES, DABARTIES IR ATEITIES. Sekantis nemokamas priedas—brošiūra apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Buletinui talkininkauja kvalifikuoti specialistai iš viso Pabaltijo.

Metinė prenumerata—\$5.00. Užsimekėje \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—buletinio rėmėjais (Sponsors). Užsimekėje \$100 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—buletinio garbės rėmėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Čekius ar Money Orderius prašoma adresuoti: LITHUANIAN BULLETIN, 73 WEST 104th STREET, NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

GAUSUS WYOMING KLONIO LIETUVIŲ KONFERENCIJOS RENGĖJŲ SUSIRINKIMAS

Trečiadienį, gegužės 17-tą, vakare, Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos svetainėje, įvyko gausus Wyoming Klonio Lietuvių Konferencijos rengėjų susirinkimas.

Pirmininkavo V. T. Kvetkas. Raštininkavo Matas Zujus.

Dalyvavo šie draugijū ir kuopų atstovai: SLA apskritis — M. Kupris ir Juozas Maccina; L. R. K. S. A. 17 kp. Wilkes-Barre—J. Batvinskas, Matas Kvietkus ir Ant. Skurkis; Sodaličių dr. ja. Kingston—Irene Kadišūtė, Adelė Lešniauskaitė; LRKSA 209 kp. Kingston—S. Matulevičius, A. Agurkis; LRKSA 1 kp. Edwardsville—Al. Venslauskienė, Julė Leliokienė, J. Leškauskas; SLA 1 kp. Kingston—V. Kamarauskas, M. Žekonis; SLA 85 kp. Kingston—J. Skučas; LRKSA 34 kp. Kingston—A. Kaduškevičius ir A. Norvaiša; Vargoninkų Sąjungos kp.—J. J. Sauciūnas; Dainos draugijos—Bill Lynch, P. Ramanauskas, Jonas Stačiokas; SLA 267 kp. Wyoming—Vladas Grabauskas; LRKSA 7 kp. Pittston—J. G. Joneika, V. Grištaitis, Igo Leškauskas; Sv. Onos par. choro, Luzerne—J. Guber; SLA 12 kp. Nanticoke—V. Bočelis, Br. Asadauskas, B. Kvederavičius; LRKSA 25 kp. Miners Mills—S. Abromavičius; LRKSA 14 kp. Wilkes-Barre—J. V. Šnipas; SLA 115 kp. Wilkes-Barre—A. Ambrozaitis, V. Tamulaitis, A. Kupris, J. Griškevičius, J. Adomaitis, M. Kuprienė; LRKSA 46 kp. Sugar Notch—J. Nevulis, Sal. G. Bekampis; Wilkes-Barre šv. Trejybės par. choro—muz. J. Stulgaitis; SLA 66 kp. Lee Park—S. Žukauskas, K. Ciciliauskas; LRKSA 28 kp. Luzerne—P. Balčius, P. Petrikonis; Plymouth šv. Kazimiero par. choro—adv. J. R. Virbalis.

Pirmąsiais aiškina, kad sutuptymui brangaus konferencijos laiko svarbu numatyti kandidatus į vedėjus ir įvairias komisijas.

Konferencijos vedėjų pasiūlytas ir užgirtas adv. J. S. Lopatto; padėjėjais (vice pirmąsiais)—adv. J. Virbalis, M. Kupris ir Pr. Jurevičius.

Sekretariatas — Matas Zujus El. Mensiskaitė. Iždininku—J. G. Joneika. Spaudos komisija—J. Maccina—pirmin., A. Ambrozaitis, Irene Kadišūtė, V. Grištaitis, Sal. G. Bekampis. Rezoliucijų komisija—kun. J. E. Miliauskas, St. Kupstas, V. T. Kvetkas, kun. Al. Zukauskas, adv. J. R. Virbalis.

Įvykio komisija — Mrs. S. B. Elko, dr. A. J. Valibus, V. Kamarauskas, J. B. Šaliūnas, muz. J. J. Sauciūnas, Alicija Venslauskienė. Mandatų komisija—V. Tamulaitis, J. Batvinskas, Nelė Kabusk, V. Kamarauskas, Ant. Kupris.

Svarstoma konferencijos programa. Kalbėtojais numatyti šie asmenys: pulkin. K. Grinius iš New Yorko, U. S. kongresmonas Robert M. Miller, U. S. Iždo departamento (Treasury Department) atstovas, teisėjas Harold Flannery, Wilkes-Barre miesto majoras Con McCole.

Meniškam pajavrinimui pirmąsiais siūlo pakviest Philadelphiajos operos artistę Suzana-Sue Griškaitę. Užgirta vienbalsiai. Programos komisijon išrinkti V. T. Kvetkas, V. Grabliauskas, B. Kvederavičius, J. Stačiokas, Adelė Lešniauskaitė.

Garbės svečiaus užkviesti visus Wyoming Klonio lietuvių katalikų parapijų klebonus, taipgi adv. J. S. Lopatto ir V. T. Kvetką.

Ateinančio U. S. Penktosios Karo Paskolos vajuos obalsis: išparduot karu bonų \$200.000.00 sumoje.

Valdyba ipareigojama paruošti galutiną konferencijos dienotvarkę.

Čia pat susirinkime šių draugijū ir kuopų atstovai iždininkui J. G. Joneikai pridavė aukas:

LRKSA 7 kp., Pittston..... \$10.00 Pittstono šv. Kazimiero par. choro. Sv. Vardo dr. 10.00 SLA 115 kp., Wilkes-Barre. 5.00 SLA 267 kp., Wyoming. 5.00 LRKSA 25 kp. Miners Mills. 3.00 LRKSA 34 kp., Kingston 3.00 SLA 12 kp., Nanticoke 3.00 Kingstono šv. Marijos parapijos sodaličių dr. 2.00 SLA 85 kp., Edwardsville 2.00 Sv. Onos par. choras, Luzerne 1.00

Viso \$44.00

LIETUVIAI KUNIGAI GAVĘ VYSKUPŲ PASKYRIMUS

J. E. Vyskupas W. J. Hafey paskyrė kunigą Leonardą L. Gilij Kingstono šv. Marijos parapijos asistentu, prie kun. kleb. J. V. Inčiūros. Iki šiol kun. L. L. Gilis buvo St. Mary's parapijoje, Scrantone. Birželio 3-čią bus išvestas kunigu kl. Antanas J. Norkūnas. Jis gavo paskyrimą į St. Mary's parapiją, Lackawaxen.

LANKESI

Trečiadienį, gegužės 17-tą, lankėsi LRKSA 222 kuopos narė Marė Žilinskienė iš Cedar Rapids, Iowa, Virginia Norris iš Detroit, Mich., ir Magdė Pečiūlienė iš Sugar Notch, Pa.

NUMIRĘ POVILAS VISOCKIS

60 metų, gyv. Garrahan Street, Lyndwood, numirė gegužės 19-tą, palaidotas iš Plymouth šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, penkis sūnus tarnaujančius U. S. ginkluotose jėgose, būtent: majorą Povilą, Jr., Fort Knox, Ky.; kapitoną Viktorą, Marshal salose; Antaną, USNR; Joną, Philadelphia; Edwardą, U. S. Seabees, Attu salose; Albertą, U. S. Merchant Marines; taipgi paliko brolių Juozą, gyv. Plymouth, ir vieną antuką.

SCRANTON

LRKSA 83 KUOPOS NARIAMS

Svarbus 83-čios kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 1, K. of P. svetainėje, Church St.

Pradžią 7:30 P. M. Rinksimė atstovus į 54-ąjį seimą ir svarstysime kitus svarbius reikalus. Kuopos Valdyba

1547 m. išleista pirmoji lietuvių kalba knyga Karaliaučiuje.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštai odos viršelis, papušta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolų. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenu 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolų). Graudūs verksmai. Artū šimto puslapių pašvesta maldoms: Svė. Sakramenta. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi portretai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ SALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina \$2.50.

Ji yra nedidelio formato 5 1/4 x 3 1/4 colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusę colio storumo. Naujausias ir gražiausias maldos.

PAMALDŲ VADOVELIS

Sudarė ir išleido kun. dr. J. B. Končius. Maldos, Kryžiaus Keliai, Graudūs Verksmai, Litanijos, Giesmės. Kaina 10 centų.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplių—10 centų.

ŽYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... \$1.00 DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00 MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) 50 MALDŲ RINKINELIS, juodais apdarais 40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

GEGUŽĖS 28-TĄ, VAKARĖ, ŠVČ. TREJYBĖS NEW BRITAIN, CONN.

PARAPIJOS SODALIETĖS RENGIA VAINIKAVIMO IŠKILMES

PATRICIJA PERPETUA GRMAILAITĖ, Gegužės Karalienė

Sekmadienį, gegužės 28, 7:00 vakare, Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos sodalietės turės švenčiausios Panelės vainikavimo iškilmes.

Gegužės karalienė išrinkta p-lė Patricija Perpetua Grimailaitė. Palydovėmis bus Adelė Gopšytė, Alicija Solinskaitė, Ursulė Kou-

lik, Irene Skirkus, Nelė Šnipas-vakare, Frances Jaskiūtė, Rosem. Kuzner, Marg. Paškevičiūtė, A. Kuprytė, Betty Serksner, Regina Mrozinski, Barbara Butcofski, Mary Ann Kupstas ir B. Butkevičiūtė.

Kun. klebonas J. K. Miliauskas yra sodaličių dvasios vadas.

PLYMOUTH

PARAPIJOS VAKARIENĖ

Sekmadienį, gegužės 28-tą, parapijos svetainėje įvyks didelė šv. Kazimiero parapijos vakarienė.

Pradžią 5:30 P. M. Ižanga 75 centai.

Rengia Sodalietės, Trečtininkės ir didysis choras.

Programos vedėju bus klebonas kun. A. J. Sinkvičius.

Kalbės kun. V. Šimkūnas, kun. Vincas Pakutka ir adv. Jonas Virbalis.

Muzikui P. Karašauskui vadovaujant, dainuos kvartetas, o Ili-jona Antanavičiūtė padainuos solo.

Klebonas ir rengimo komitetas užkviėia parapijiečius ir svečius dalyvauti.

KINGSTON

LINKSMAS MENISKAS VAKARĖLIS

Muzika, dainos ir vaidinimas linksmos komedijėlės dviejuose aktuose "NEPASISEKĖ MARYTEL" sudarys vakaro programą sekmadienį, gegužės 28, 1944, parapijos svetainėje, Zerby Ave., Kingston, Pa.

Rengia šv. Marijos parapijos jaunamiečių chorą vadovaujant muz. J. J. Sauciūnui.

Pradžią 7:30 vakare.

Jaunamiečiai artistai yra pilnai prisirengę palinksinti atsilankiusius, tik laukia gausingos publikos. Tad padėkime mūsų lietuviškam jaunimui dirbti scenoje parodant savo prijautimą gausingu atsilankymu į jų parėngimus.

Būsiu ir Aš

Connecticut Valstybės Sodaličių Sąskrydis

Kleb. kun. M. A. Pankaus rūpesčiu, dar prieš 6 mėnesius patiekta mintys, kad Connecticut valstijos sodalietės turėtų sąskrydį, kuriame nevien iškilmingai pagerbtų Mariją. Dangiškąją Motiną, bet ir organizuotai veiktų katalikiškoje akcijoje.

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos sodalietės džiaugsmingai ir entuziastiškai pritarė tam kilniam sumanymui, ir Seselių Pranciškiečių vadovybėje stoji į darbą suburti ir kitas sodalietes.

Iki šiam laikui pritarė sodalietės iš Hartford, Waterbury, Ansonia, New Haven ir Bridgeport, Conn.

Connecticut valstijos sodaličių sąskrydžiui laikas vienbalsiai skirtas gegužės 28, sekmadienis 2 val. po pietų, gi vieta šv. Andriejaus lietuvių parapija, New Britain, Conn.

Sodalietės, nepraleiskite tos gražiausios progos. Ir malonėkite visos dalyvauti.

Marija Pavasarytė, prefektė Irena Broff, vice prefektė Ona Valinčiūtė, sekretorė Elena Jenišanis, iždininkė Rengimo komisija: Petronėlė Shillingaitė, Ona Višniūtė, Elena Yukna, Ona Radzevičiūtė, Elena Radzevičiūtė ir Elena Lastauskaitė.

Adresas: 404 Church St., New Britain, Conn.

HARTFORD, CONN.

ŽINUTĖS

Buvo parvažiavę šie lietuvių kareiviai: Albertas Vilimaitis, Viežalis, dr. Gaillūnas. Litvinaitė (Wave), Albinas Mclėška, Petras Kazlauskas, Pranas Barusevičius, Aleksandras Sabeikas. Visi gerai atrodo. Florencija Litvinaitė dalyvavo Marijos Vainikavimo iškilmėse (May Crowning).

40 valandų atlydai pas mus praėjo labai gražiai. Daug žmonių lankėsi irėjo prie Sakramentų. Dalyvavo šie kunigai svečiai: Pankus, Vasys, Valantiejus, Karkauskas, Kazlauskas, Gradedkas, Liutkus, Abromaitis, Perednia, Puidokas, Gauronskas, Bogušas, Matutis, Zanavičius, Markūnas, Andriūška, Kociūnas, Šaulys, Jeskevičius. Pamokslus sakė kun. dr. Bogušas, kun. Zanavičius, kun. Šaulys ir kun. Abromaitis. Mišparus laikė kun. Pan-

LEGAL NOTICES

SHERIFF'S SALE FRIDAY, JUNE 9th, 1944, at 10 A. M.

On Friday, June 9, 1944, at 10:00 o'clock A. M., in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., by virtue of Lev. Fa. No. 44, July Term, 1944, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County against Alex. King, also known as Alex. L. King, Anna Davidoff, Mrs. J. F. Mitchell, also known as Roxie Mitchell, Mrs. Harry Golden, also known as Hilda Golden, and Reba Jane King, Real Owners, Defendants, will be sold all that certain lot of land situate in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, bounded and described as follows, to-wit: Beginning at a point in the Northernly line of Sheridan Street 320 feet East-erly from the line of South Street; thence Northeastly along said Sheridan Street 40 feet to a corner of Lot No. 20; thence Northwestly along line of Lot No. 20 about 190 feet to an alley, now Sylvanus Street; thence along said Sylvanus Street, Southwestly 40 feet to a corner of Lot No. 16; thence Southeastly along line of Lot No. 16 about 190 feet to Sheridan Street aforesaid, the place of beginning. Being Lot No. 18 in Block No. 22 on map of the Wilkes-Barre Coal and Iron Company's Addition to the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa., and being more particularly described in Deed Book No. 421, page 302. The owners of said premises are Alex. King, also known as Alex. L. King, Anna Davidoff, Mrs. J. F. Mitchell, also known as Roxie Mitchell, Mrs. Harry Golden, also known as Hilda Golden, and Reba Jane King. Improved with a two and one-half story double frame dwelling known as Nos. 81-83 Sheridan Street, and a two-story frame dwelling known as 78 Sylvanus Street, and outbuildings.

DAVID C. VAUGHAN, Sheriff

COLLINS & COLLINS, Attorneys

SHERIFF'S SALE

Friday, June 16, 1944 at 10 A. M.

Friday, June 16th, 1944, at 10:30 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of fi. fa. No. 45, July Term, 1944, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of Laura E. Faull, Widow, situate on the north-westerly side of Brown Street in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa., being 30 feet in width and 80 feet in depth, and being part of lots Nos. 234 and 236 on plot of lots of the estate of Alexander McLean, deceased, and being more particularly described in Deed Book No. 601, page 534.

IMPROVED with 2 1/2 story frame dwelling, and being known as tenement No. 255 Brown Street, Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa.

DAVID C. VAUGHAN, Sheriff

PATRICK J. O'CONNOR, Attorney.

SHERIFF'S SALE

Friday, June 16, 1944 at 10 A. M.

By virtue of Writ of Fi. Fa. No. 55, July Term, 1944, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pa., there will be exposed to Public Sale on Friday, June 16, 1944, in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., at 10:00 o'clock A. M.; the property of Elliott D. Francis, situated in the Borough of Kingston, Luzerne County, Pennsylvania, bounded and described as follows: BEGINNING at a point on North Dawes Avenue 280 feet from the Southwestly intersection of N. Dawes Avenue and Crane Street, being a point common to lots Nos. 221 and 222; thence along the line between lots Nos. 221 and 222 South 29° 56' East, one hundred thirty two and sixty five hundredths (132.65') feet to a point common to lots Nos. 221, 222, 171 and 170; thence South 52° 23' West, forty and eight hundredths (40.08') feet to a point common to lots Nos. 222, 223, 170 and 169; thence North 29° 36' West, one hundred thirty five and twenty three hundredths (135.23') feet to a point on North Dawes Avenue common to lots Nos. 222 and 223; thence North 60° 04' East, forty (40') feet to the place of beginning. BEING all of Lot No. 222 as shown on plot of lots entitled "Sycamore Place", Section "A", as prepared for the Valmont Development Company by F. C. Wintermute, Engineer, and recorded in Deed Book No. 653 at Page 95. Improved thereon with a brick dwelling with a built-in garage.

Seized and taken into execution at the suit of West Side Bank vs. Elliott D. Francis, and will be sold by DAVID C. VAUGHAN, Sheriff

CHARLES J. BUFALINO, Attorney.

SHERIFF'S SALE

Friday, June 16, 1944 at 10 A. M.

Friday, June 16th, 1944, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of fi. fa. No. 46, July Term, 1944, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of William H. Luft, widower and survivor, as tenant by the entirety, of Elizabeth Luft, deceased, situate on the west-erly side of Lehigh Street in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa., being 40 feet in width and 150 feet in length. Being Lot No. 2 in Block No. 26 on map of City lots laid out by Lehigh and Wilkes-Barre Coal Company, and being more particularly described in Deed Book No. 599, page 73.

IMPROVED with 1 1/2-story frame single dwelling in front, and 2-story four-room dwelling in rear, and being known as tenement No. 129 Lehigh Street, Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa.

DAVID C. VAUGHAN, Sheriff

PATRICK J. O'CONNOR, Attorney.

kun. Valantiejus ir prelatas Ambotas.

Buvo apsilankęs ir šv. Mišias laikė karu kapelionas kunigas A. Čebatorius. Jis dabar mokinasi Harvard University, Cambridge, Mass. Gerai atrodo ir sako, kad jam ten gyvenimas patinka.

LaSalette Tėvai šiemet mini savo jubiliejų. Kun. dr. Liutkus, Kolegijos viršininkas, turi begalo daug darbo rengiant iškilmes. Jam pagelbsti lietuvių kunigai Bružas, Perednia ir keli lietuvių broliukai.

Prelatas Ambotas išvyko ilgesniam laikui pasilsėti. Dabar randasi Marianopoly. Linkime jam gerai pasilsėti ir laimingai sugrįžti.

Rengiamės prie metinio parapijos pikniko. Pirmas rengėjų susirinkimas buvo mokyklos saliuokėje gegužės 22.

BRIDGEPORT, CONN.

Renka Atstovus

Bridgeporto Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius laikė savo susirinkimą ir išrinko šiuos asmenis dalyvauti šaukiamoje Connecticut Lietuvių konferencijoje: A. Klimaitis, J. Stanislauskas, A. Viznį ir A. Sapiegą. Taipgi ir draugijos yra raginamos rinkti savo atstovus ir siųsti gegužės 28-tą į Waterbury, Conn. Konferencija prasidės 2:30 popiet.

Pracitą savaitę palaidota M. Koją, dar jauna moteris ir gera parapijietė. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių.

1595 m. pirmoji lietuvių kalba knyga, išleista Vilniuje.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MRS. ONA NOREIKIENĖ Laidotuvių Direktorė

Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuožirdų ir mandagų patarnavimą.

Per ilgus metus mūsų laidojimo įstaiga savo patarnavimu įgijo didelį pasitikėjimą žmonėse. Mūsų troškimu yra ir ateityje toki pasitikėjimą palaikyti.

2428 N. MAIN AVENUE SCRANTON, PA.